

DABARTIES BILDESIUOS

Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos Įgaliojimai Pas Valstybės Prezidentą

Kaunas, liepos 8 dieną — Šiomis dienomis Valstybės Prezidentas Antanas Smetona, Ministras Pirmininkas kun. Mironas, Seimo Pirmininkas Šakenis ir Krašto Apsaugos Ministras Raštikis priėmė Lietuvių Katalikų Federacijos Tarybos penkis įgaliojimus, vadovaujant kunigo Balkūno iš Brooklyno.

Lietuvoje Paminėta Jung. Amerikos Valstybių Nepri- klaušomybės Šventė

Kaunas, liepos 4 dieną — Lietuvių Amerikiečių Draugija Kaune suruošė platų Jungtinių Amerikos Valstybių nepriklausomybės šventės minėjimą. Iškilmingame posėdyje Karo Muziejuje dalyvavo vyriausybės nariai, dalis kariuomenės dvasininkų ir daug visuomenės atstovų. Kalbas pasakė draugijos pirmininkas Kaupas, Šviet. Vice Ministras Masiliūnas ir kun. Balkūnas. "Pirmyn" choras sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus ir lietuvių amerikiečių dainas, o prie nežinomojo kareivio kapo Jung. Amerikos Valstybių Ministras Lietuvai p. Norem padėjo vainiką. Generalas Nagius Nagevičius pabrėžė Amerikos Raudonojo Kryžiaus didelę paramą Lietuvos nepriklausomybės kovose ir taip pat įteikė ponai Noremienai rožius.

Lietuviški Produktai Sudarą Rimtą Konkurenciją Lenkijai

"Polska Zbrojna" Nr. 167, 19 atspaudė straipsnį "Lietuva — žemės ūkio kraštas", kuriame, be ko kita, rašoma, jog prekybos santykių sunormavimo išvakarėse esą reikalinga pažinti savo naujo partnerio ūkio ir užsienio politikos struktūrą. Esą žinoma, kad Lietuva esanti žemės ūkio kraštas tikra to žodžio prasme. Įvertinant Lietuvos ūkio produktų eksportą, esą reikalinga bešališkai pripažinti, kad tokie lietuviški produktai, kaip sviestas, bekonai, kumpiai ir kiaušiniai užsienio rinkose turį išdirbtą gerą markę. Tai sudarą rimtą konkurenciją Lenkijai. Tokios geros produktų kokybės esą pasiekta Lietuvos valdžios pastangomis centralizuotu supirkimu ir pardavimu, o taip pat ir standartzavimu.

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per

DARBININKŲ LAIVAKORCIŲ

AGENTŲRA

366 W. BROADWAY, 2ND FLOOR, NEW YORK, N.Y.
TEL. 460-7071

Katalikas, kurs neremia
Katalikškos spaudes, neturi
teisės vadintis geru Bažny-
čios vaiku.
Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

LITHUANIAN NEWS
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

EINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) LIEPOS (July) 12 D., 1938 M., No. 52.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Iškilmingai Palaidotas Klai- pėdoje Žuvęs Kontautas

Klaipėda, liepos 2 dieną įvyko iškilmingos, nuo nacional - socialistų sukeltų muštynių žuvusio, lietuvių Kontauto laidotuvių, kuriose dalyvavo per 10,000 žmonių. Ant kapo įvairios organizacijos ir paskiri asmenys sudėjo 120 vainikų, tuo pareikšdami savo nusistatymą prieš smurtą, nuo kurio žuvo visiškai nekal tas jaunas lietuvis.

Muštynių Bylą Spręs Kariuomenės Teismas

Klaipėda, liepos 5 dieną, — Birželio 28 dienos įvykių bylą spręs kariuomenės teismas, tuo reikalu vedamas tardymas.

Vytauto Vileišio Palaikai Parvesti į Vilnių

Kaunas, liepos 5 dieną — Vyriausybės atstovams ir gausiai visuomenei iškilmingai išlydėjus, į Vilnių parvesti Vytauto Vileišio palaikai. Karstas buvo apdengtas tautine Lietuvos vėliava, kurį į Vilnių lydėjo apie 150 asmenų. Čia į pasitiko didelė minia vietos lietuvių visuomenės, kuri dalyvavo ir iškilmingose laidotuvėse. Kauniečiai uždėjo vainikus ant Jono Basanavičiaus ir Petro Vileišio kapų ir sugiedojo Lietuvos himną. Vileišio Vytautos Vileišio palaikai Vilniaus Rasų kapuose, Vileišių šeimos kriptoje.

80 Amerikiečių Ispanijos Nacionalistų Nelaisvėje

Vienas Lietuvis

Burgos, Ispanija, liepos 11 — Amerikos žurnalistas, gavęs leidimą apsilankyti koncentracijos stovykloje — San Pedro De Cardena, apie trys mylios nuo Burgos, pasinaudojo proga. Jis ten rado ne 18 amerikiečių nelaisvėje, bet 80. Tie Amerikiečiai pateko į nelaisvę kaip kareiviai, kurie atvykę sudarė tarptautinę brigadą ir padėjo Ispanijos radikalams - lojalistams kariauti. Tarp patekusių į nelaisvę amerikiečių, žurnalistas rado ir vieną lietuvį, Juozą Grigą iš Worcester, kuris kovo 10 d. miestelyje Belchite pateko į nelaisvę.

Amerikietis žurnalistas sako, kad į nelaisvę patekusieji kareiviai gerai užlaikomi. Nelaisvėje esą apie 2000 San Pedro De Cardena koncentracijos stovykloje. Tai esą senas vienuolynas, kuriame gali tilpti daugiau žmonių. Iš tų dviejų tūkstančių esą 500 sveikų žmonių, kurie priklauso tarptautinėje brigadoje.

Koncentracijos stovyklos viršininkai turi daug vargo su tais svetimšaliais ame-

Bombomis Užmušė Daugiau Žmonių Palestinoje

Jeruzalė, Palestina, liepos 11 — Neramumai tebesitęsia. Tai vienur, tai kitur įvyksta tarp žydų ir arabų susikirtimai. Pastaromis dienomis įvykusiose riaušėse užmušta daugiau kaip 260 žmonių. Vakar užmuštas vienas žmogus ir 16 sužeista. Riaušės kilo po to, kada vienas žydukas, 19 metų amžiaus, buvo teismo nuteistas mirtimi ir jis buvo pakartas. Riaušinėiai pradėjo bombomis bombarduoti. Britų valdžia įvedė dar aštresnę karinę tvarką. Trys kompanijos Britų kareivių padeda policijai užlaikyti tvarką Jeruzalėje. Gatvės patruliuojamos gerai apginkluotais kariniais sunkvežimiais.

Naujas Liepojos Vyskupas

Birželio 29 d. Liepojoje, išventintas naujas Liepojos vyskupas prel. Ant. Urbšys, lietuvis, kilęs iš Rokiškio apskr. Iškilmingose dalyvavo Lietuvos Katalikų Bažnyčios atstovas vyskupas T. Matulionis.

Prez. Roosevelt Pasmerkė Pietinių Valstybių Indus- trijos Vadus

Forth Worth, Texas, liepos 11 — Prez. Roosevelt lankosi Pietinėse valstybėse politikos reikalais. Jis atvykęs į šį miestą pasakė kalbą, kuria pasmerkė Pietinių valstybių industrijos vadus už pastangas patraukti industriją iš kitų valstybių, kur darbininkams algos žemos ir skurdus pragyvenimas. Prez. Roosevelt pareiškė, kad šalies gerovė priklauso ne tik nuo Pietinių valstybių, bet nuo visų. Pietinėse valstybėse žemos algos sudarė skurdų gyvenimą, o skurdus gyvenimas neduoda galimybių turėti geras mokyklas ir gerus kelius.

Prez. Roosevelt kelionės tikslas yra sukelti piliečius, kad jie į Kongresą išrinktų žmones, kurie remtų Naująją Dalybą, būtent, prezidento planus.

Plieno Darbininkai Remia Rooseveltą

Pittsburgh, Pa. — Plieno darbininkų organizacija, kuri turi 88,000 narių per savo tarybą pareiškė, kad jie remia prez. Roosevelt Naująją Dalybą.

23 Milijonai Serga Kroniškomis Ligomis Jungtinėse valstybėse, praneša viešas sveikatos biuras savo raporte. Sergantieji kasmet praranda 1,000,000 darbo dienų.

Orlaivio Katastrofoje Žuvo 4

Armonk, N. Y., liepos 11, Orlaivis pakilęs iš Armonk aerodromo staiga krito iš aukštumos į sodą ir užsidegė. Toje katastrofoje žuvo vairuotojas ir trys pasažieriai.

Naujas Lietuvis Advokatas

Nashua, N. H., liepos 11, — Vienintelis lietuvis jau nuolis, Leonardas G. Velička, kuris išlaikė valstybės kvotimus ir buvo prisaikintas Aukščiausiojo Teismo, ir šią savaitę atidaro teisių ofisą kartu su buvusiu mayoru Alvin A. Lucier.

Adv. L. G. Velička mokėsi teisių Bostono Universitete ir Suffolk Law School. Pastaraisiais laikais vedė Federalio projekto darbus Register of Deeds ofise. Jis yra kelių lietuviškų draugijų ir Sv. Kazimiero lietuvių parapijos narys, "Darbininko" skaitytojas. Linkime jaunam profesionalui, adv. Leonardui G. Veličkai geriausių sekmių.

Pasikeista Ratifikacijos Do- kumentais Su Lenkais

Varšuva, liepos 1 dieną čia pasikeista lietuvių lenkų plaukiojimo ir miško plukdymo konvencijos ratifikacijos dokumentais. Liepos 12 dieną Varšuvoje prasidės lietuvių - lenkų prekybos derybos.

Japonai Bombarduoja Yang- tze Upės Pakraštyje

Shanghai, liepos 11 d. — Japonų lakūnai iš orlaivių smarkiai bombarduoja Yangtze upės pakraštį, 30 mylių už Kiukiang. Japonai pradėjo bombarduoti po to, kada jie įteikė notą Jungtinių Valstybių ir Britanijos atstovams, kad jie įsakytų savo piliečiams išsikraustyti iš Kiukiang 80 mylių aplinkumos. Japonai siunčia į tą provinciją 20,000 daugiau kareivių.

Eksplodavo Garvežys; 5 Užmušti

Missoula, Mont., liepos 11 — Pereitos savaitės pabaigoje Northern Pacific ta vorinio traukinio garvežys eksplodavo. Trys traukinio darbininkai užmušti, ir taipgi du žmonės užmušti, kurie nemokamai važiuavo tuo traukiniu. Sakoma, kad tuo traukiniu važiuavo apie 50 žmonių nemokamai, iš kurių keletas sužeisti.

Bombarduoja Valenciją Ispanijos Nacionalistai

Užėmė Miestelį Nules

Hendaye, Prancūzijos Ispanijos rubežius, liepos 11 — Ispanijos nacionalistų kariuomenė apsupo miestelį Nules ir paėmė jį nelaisvę 2000 radikalų-lojalistų kareivių. Nacionalistai žygiuoja į Valenciją. Beliko nacionalistams užimti Almenarą, kuris yra svarbiausias punktas jau nuo senovės. Almenara yra daugelio kelių centras. Iš orlaivių jau dabar nacionalistai bombarduoja Valenciją. Radikalų žinių agentūra praneša, kad Valencijoje šrapneliu sužeistas nesisikimo komisijos narys, Belgų žvalgybininkas, Albert Lemans.

Bombininkai sunaikino dar vieną miestelį, būtent, Ampolla, į rytus nuo Hortosa ir pridarė labai daug nuostolių aplinkės kaimeliams. Radikalų - lojalistų valdžia praneša, kad jos kariuomenei pavyko sulaukinti nacionalistus į pietus nuo Teruel. Radikalai sutraukė visas pajėgas, kad sulaukytų nacionalistus nuo užėmimo Valencijos. Bet veltui. Nacionalistai, kaip sako, greit baigs karą. Radikalai turės pasiduoti.

Popiežius Paskyrė Pašalpą Palangos Padegėliams

Kaunas, liepos 8 dieną — Lietuvoje gautos žinios, kad Popiežius paskyrė Palangos padegėliams šelpiti dešimtį tūkstančių lyrų.

30 Žmonių Prigėrė Potvynį

Istanbul, Turkija, liepos 11 d. — Smarkus ir audringas lietus užliejo du kaimelius rytinėje Turkijoje. Potvynyje prigėrė 30 žmonių. Daug namelių vanduo nunešė.

Pulkininkas Valušis Paskir- tas Karo Afaše Varšuvoje

Kaunas, liepos 5 dieną — Generalinio Štabo pulkininkas Aloizas Valušis paskirtas Lietuvos karo atašė Varšuvoje. Jis aukštuosius karo mokslus yra baigus Paryžiuje, buvo gusarų pulko vadu ir kavalerijos štabo viršininku.

Dėkingumo Pareiškimas

Kaip kiekvienais metais, taip ir šįmet N. Anglijos Lietuvių Diena buvo pilnas pasisekimas. Žinoma, didelis nedarbas su savo skaudžiomis finansinėmis pasekmėmis atsiliepė į tos dienos įėjus. Bet šią negerovę nusvėrė dideli dvasiniai laimėjimai. Tarp daugelio gražių šios dienos reiškinių patsai ryškiausias buvo. Dainų šventės visapusis pasisekimas.

Šiuo noriu pareikšti savo nuoširdų lietuvišką dėkingumą visiems, kurie nors koku būdu yra prisidėję prie šios dienos pasisekimo! Nuoširdžiai ačiū Dvasios Vadams, kurie ne tik moraliai parėmė šį paruošimą, bet patys asmeniškai dalyvavo kartu su savo chorais ir senais patyrusiais parapijų darbuotojais. Esu labai dėkingas choristams ir ypač jų vadams, kurie įdėjo tiek daug darbo į šventės pasisekimą. Daugiausia, visgi, reikiu savo dėkingumo visiems Dienos darbininkams, ypač šeiminkams, kurios nuo ankstyvaus ryto iki vėlyvaus vakaro smarkiai nuvargusios, bet linksma šypsena rūpinosi kogeriausia priimti tūkstantines svečių minias.

Aukščiausiojo palaima tebūna Jums visiems atlyginimu.

Giliai dėkingas,
KUN. DR. J. NAVICKAS, M.I.C.

VIETINĖS ŽINIOS

Svarbus Pranešimas Visuomenei

Kaip saulės spindulių šviesa yra reikalinga palai-
kymui ant žemės šviesos,
šilumos ir gyvybės. Lygiai
palaikymui mūsų protų
šviesiais, širdis šiltas, ruse-
nancias Dievo ir artimo
meilės ugnimi. Taipgi, kad
mūsų dvasia būtų gyva i-
dealinga, reikalinga turėti
geroje dvasioje vedamų,
turinčių laikraščius. Ge-
ras, sumaniai vedamas, lai-
kraštis apšviečia mūsų
protą, sušildo širdį ir gai-
vina dvasią gražiais idea-
lais, kilniais pasiryžimais.

Tačiaus laikraščiai paga-
minti, reikalinga yra maši-
nos. Viena, kuri sustato
raides i eilutes, nulieja
formas. Kita kuri atspaus-
dina. Be mašinų nebūtų
galimybės laikraščio ats-
pausdinti. Tos mašinos ga-
na brangiai kainuoja.

Lietuvių Darbininkų Są-
junga, kuri leidžia So. Bos-
tone laikraštį "Darbinin-
ką", tas reikalingas maši-
nas turi. Bet kaip kiekvie-
nas daiktas, taip ir mašina
su laiku pasensta, nusidė-
vi. Per 18 metų ir "Darbi-
ninko" raidžių rinkimo
mašina nusidėvėjo ir prisi-
ėjo pikt naują. Kiek ji
kainuoja, jau daug sykių
buvo garsinta, todėl vi-
siems yra žinoma.

Tuoju atsidaro žmonių,
kurie suprato reikalo svar-
bą, pradėjo siųst savo au-

kas tos mašinos fondan. Tų
susipratusių žmonių skai-
čius vis auga.

Pereitą pavasarį LDS
Naujos Anglijos apskritis
nutarė šią vasarą surengti
didelį išvažiavimą, naujos
mašinos apmokėjimui. Iš-
važiavimas nutarta turėti
31 d. liepos, sekmadienį,
visiems gerai žinomam
gražiam Palangos parke
Lawrence, Mass.

Tuo reikalu liepos 7 d. i-
vyko So. Bostone susirin-
kimas, kuriame dalyvavo
nemažas skaičius So. Bos-
tono ir Cambridge kuopų
narių. Tam susirinkimui
pirmininkavo p. V. Valat-
ka, rašt. S. Bugnaitis, p. A.
Zavetskasis yra vice-pirm.

Šis susirinkimas aptarė
ir nustatė išvažiavimo
tvarką ir išrinko reikalin-
gas komisijas.

1) Sporto ir žaislų komi-
sija sudaro: M. Grendelis,
Bernard Koraitis, Al. ir O-
na Ivaškai.

2) Prie valgių šeiminių-
kėms: So. Boston. — Ieva
Markšienė, Em. Janušonienė,
M. Jeskevičienė, E. Na-
nartavičienė, M. Volunge-
vičienė, p. Jocienė, p. Na-
vickienė, K. Nanartavičienė,
Jr., p. Brazauskienė;
Cambridge: B. Žilienė, Br.
Bagdonienė, M. Kalinaus-
kienė, A. Šeputienė, M.
Sundukienė.

So. Bostono ir Cambrid-
ge vyrai, kurie sutiko dirbi-
ti išvažiavime: V. Valatka,
Al. Plekavičius, J. Smilgys,
S. Griganavičius, P. Radai-
tis, J. Jeskevičius, J. Siaur-
is, V. Savickas, V. Kali-
šius, A. Pinelis, A. Sanda,
J. Nanartavičius, K. Nau-
ronis, J. Karšukas, K. Rus-
teika, V. Jakštas, J. Juška,
P. Geležinis, Pr. Tuleikis,
J. Kumpa, A. Zavetskasis,
A. Peldžius, S. Bugnaitis.

Kalbant apie valgius, p.
B. Žilienė patarė, kad kiek-
viena kolonija suorgani-
zuotų savo stalą. Tai svei-
kintinas patarimas, jeigu
tik kurios kolonijos galėtų
tai padaryti. Tas duotų
daugiau įėjų "Darb.-kui".
Kolonijos, kurios mano tu-
rėt savo stalus prašomos
apie tai pranešti išvažiavi-
mo pirmininkui p. Valat-
kai 366 W. Broadway, So.
Boston, Mass.

3) Išlaimėjimų komisija:
M. Kilmonitė, J. Podeli-
nė, O. Siaurienė, p. Varžin-
skaitė, p. Januškevičienė,
J. Kumpa, S. Bugnaitis.

4) Saldainių kom. — Bra-
zauskas;

5) Busų kom. — B. Žilie-
nė, V. Valatka, A. Peldžius.
Komisija yra pasiryžus
svečius maloniai priimti ir
pavaišinti. Tad broliai, se-
sers darbininkai! Parody-
kim savo darbininkišką su-
sipratimą ir 31 d. liepos
vykime visi į gražią Palan-
gą.

Šiame susirinkime daly-
vavo I. J. Fox kailinių kom-
panijos lietuvių atstovas
Bernardas Koraitis su
žmona. Turiu priminti, kad
I. J. Fox Co. per B. Koraitį
šiam piknikui padovanojo
kailinius vertės \$250.00.
Iš tikrųjų, tai graži Inter-
typo fondui dovana I. J.
Fox Co. ir p. B. Koraičiui
susirinkimas reiškę nuo-
širdžią padėką. Rašt.

MIRĖ

Liepos 8 d., mirė, Con-
cord N. H. valstybės ligo-
ninėje, metus sirgęs Kazi-
mieras Pocius, 64 metų.
Paėjo šaukėnų parapijos.
Amerikoje pragyveno 35
metus. Paliko savo sergan-
čią žmoną Oną (Gaidytę)
du sūnų, dvi dukteris, dvi
seseri Lietuvoje, vieną se-
serį (Mortą Ančiukaitienę).
Palaidotas iš šv. Petro
bažnyčios liepos 11 d., 9
val. ryte, Naujos Kalvari-
jos kapuose. Buvo pašar-
votas sesers Mortos ir švo-
gerio Ančiukaičių namuo-
se, 131 G St., So. Boston.

Grįžo Iš Atostogų

p. Karolina Šejeffkienė,
gyv. E. Ninth St., buvo iš-
vykus savaitei atostogų,
kurias praleido Thompso-
ne, W. Auburne ir Worces-
tery. Grįžo pailsėjusi.

Atostogose

p. Alena Drobavičiūtė,
gyv. 366 W. Fourth St., iš-
vyko atostogų į Virginijos
valstybę. Iš Norfolk, Va.
rašo visiems sveikinimus
ir linkėjimus ir džiaugiasi
turį "fine time".

Lietuvos Dukterų Susirinkimas

Lietuvos Dukterų po Glo-
ba Motinos Šv. draugijos
susirinkimas įvyks šį ant-
radienį liepos 12 d., 7:30
val. vakare, bažnytinėje sa-
lėje. Visos narės dalyvaui-
te, nes turime svarbių rei-
kalų aptarti. Raštininkė.

Krikštas

Liepos 10 d., tapo pa-
krikštytas sūnus Vincento-
Julės (Račkauskaitės) O-
Neil vardais Vincentas
Paulius. Kūmai buvo Ta-
mas Robertsonas ir Bro-
nislava Račkauskaitė.

Sunkiai Serga

Birutei Virmauskytei Dr.
J. J. Nerbonne su Bostono
specialistu, Mass. General
ligoninėje, liepos 8 d., iš-
plovė skaudantį ausies
kaulą (radicle mastoid).
Ligonė silpna, bet yra vil-
ties pagerėjimui. Ji gyve-
na su savo tėvais Povilu-
Benigna Brocktone, 554
No. Main St.

Princas Bostone

Siomis dienomis į Bosto-
ną atvyko Švedijos prin-
cas Gustaf Adolf, būsiantis
Švedijos karalius. Boston
Garden susirinkusiai mi-

niai (16,000 žmonių) pasa-
kė kalbą. Gub. Hurley,
princa pagerbti, suruošė
bankietą Copley Plaza
viešbutį. Dainavo švedų
choras.

Pirmadienį, liepos 11 d.
Harvardo Universitetas
suteikė Švedijos princui
teisių daktarą.

Federacijos Susirinkimas

Iš priežasties N. A. Fede-
racijos Apskr. metinio iš-
važiavimo, vietinis skyrius
laikys savo susirinkimą,
trečiadienio vakare 8 val.,
liepos 13 d., vietoje kito
antradienio. Valdyba.

LIETUVOS ŽINIOS

Lietuva Turi Daug Rudosios Anglies

Fabrikų mašinoms, lai-
vams, geležinkelams ir
net namų krosnims tinka-
miausias kuras yra juodo-
ji akmens anglis. Anglimi
vadinamos ir kitos medžia-
gos, kurių pagalba gauna-
ma energija. Pavyzdžiui,
vandens kritimo jėga, ku-
ria sukamos elektros gami-
nimo turbinos, vadina
baltąja anglimi; vėjų jėga
bus melynų anglis, nes ji
gaunama dangaus mėlynė-
se iš oro srovių. Ekonomis-
tai suranda ir dar kitokių
anglių spalvų bei rūšių.

Lietuva nėra turtinga sa-
vo iškasamaisiais turtais.
Tačiau ir Lietuva turi dar
neišnaudotų didelių žemės
turtų. Iki šiol tebuvo nau-
dojamas molis plytomis ga-
minti, malkės, gipsas,
kreida. Dar nenaudojama
cementui gaminti medžia-
ga, kurios esama gana
gana daug. Mažai dar nau-
dojamos bene didžiausias
Lietuvos žemės gelmių
turtas — durpės. Tai Lie-
tuvos rudoji anglis. Aps-
vykau atostogų į Virginijos
valstybę. Iš Norfolk, Va.
rašo visiems sveikinimus
ir linkėjimus ir džiaugiasi
turį "fine time".

Durpės paprastam pavi-
dale turi tą blogybę, kad
jos minkštos, užima daug
vietos ir palieka daug pe-
lėnų. Todėl durpės nelabai
tinka kurenti krosnims,
kurios turi duoti didelę ši-
lumines jėgą. Tačiau yra
būdas durpės paversti į to-
kią kuro medžiagą, kuri
mažai tesiskiria nuo ak-
mens anglies. Tam tikro-
se fabrikuose durpės sus-
pauldžiamos, iš jų išsun-
kiamas beveik visas van-
duo, ir iš gaminamos kiet-
os plytelės, vadinamos
briketais. Briketai gauna-
mi ir iš akmens anglies
nuotrupų — dulkių. Dur-
pių briketai jau gali pava-
duoti akmens anglių fabri-
kuose, laivuose, geležinke-
luose.

Pradėjusi gaminti iš dur-
pių briketus, Lietuva galė-
tu apseiti be užsienio
perkamos akmens anglies.
O tai būtų labai reikšmin-
gas dalykas Lietuvos eko-
nominiam gyvenimui. To-
del dabar rūpinamasi bri-
ketų fabriko steigimu, ku-

SENSATION

Tiktai geras Cigaretas

20 už 10¢

ris, tiesa, gana brangiai
kaštuoja. Tsb.

Lietuvos Banko Diskonto Nušimtis Sumažintas

Kaunas, liepos 1 dieną —
Lietuvos Bankas sumažino
diskonto nušimtį iki pen-
kių nušimčių.

Okup. Lietuvos Žinios

Lietuvių Mokslo Draugija Vilniuje Galutinai Uždaryta

Iš Vilniaus pranešama,
kad Lenkijos vidaus reika-
lų ministerija pranešė Vil-
niaus Lietuvių Mokslo
Draugijos Valdybai, kad
tos valdybos skundą dėl
Draugijos uždarymo mi-
nisterija išsprendusi nei-
giamai ir tuo būdu draugi-
jos uždarymą patvirtinusi.
Pradžioje draugija buvo
uždaryta vien Vilniaus sto-
rastos pareidymu. Tada
draugijos valdyba kreipėsi
į Varšuvą, į lenkų vidaus
reikalų ministerį. Kaip ma-
tyti, lenkų valdžia yra nu-
sistaciūsi galutinai Lietu-
vių Mokslo Draugiją likvi-
duoti. Dar nepatvirtinto-
mis žiniomis, lenkų valdžia
yra sumaniusi Vilniuje
steigti kaž kokią naują
moksline įstaigą ir tai į-
staigai norinti perduoti
Lietuvių Draugijos knygy-
ną, muziejų, archyvą ir ki-
tą turtą. Kitaip sakant,
lenkų valdžia ruošias nu-
savinti privatinės moksli-
nės draugijos turtą. Nors
tas turtas priklauso priva-
tinei draugijai, bet Lietu-
vių Mokslo Draugija Vil-
niuje ir jos brangūs moks-
liniai rinkiniai yra visos
Lietuvių tautos brangeny-
bė. Tai brangenybės sukuri-
ti aukas dėjo viso pasaulio
lietuvių, o geresnės lietu-
vių moksline jėgos, Dr.
J. Basanavičiaus vadovau-
jamos, ilgai ir sunkiai dir-
bo, kol sukūrė didelį lietu-
vių mokslo židinį.

Net rusų cariškoji val-
džia i Lietuvių Mokslo
Draugiją nesikėsino; ta-
Draugiją nelietė ir žiaurie-
ji vokiškieji okupantai. O
štai, Liet. Mokslo Draugi-
ja be jokios priežasties už-
daro ir jos turtą nusavina
lenkų valdžia, ir tai po už-
mezgimo diplomatinio san-
tykių, kada lenkai tiek
daug kalba ir rašo apie
Lenkijos ir Lietuvos nuo-
širdų, gerą sugyvenimą.
Tsb.

Vasiūnai

Tverčiaus valsc. Reika-
lauja savo teisių. Gegužės
mėnesį čia lankė inspekto-
rius valstybinę pradžios
mokyklą, kurioje moko mo-
kytojas Šnitovskis. Moky-
tojas lietuvių kalbos beveik
visai nemoka. Tačiau tė-
vams reikalaujant, bent po
vieną pamoką per savaite
mokoma ir lietuvių kalba.
Dabar, atvažiavus ins-
pektoriui, tėvai pasiuntė

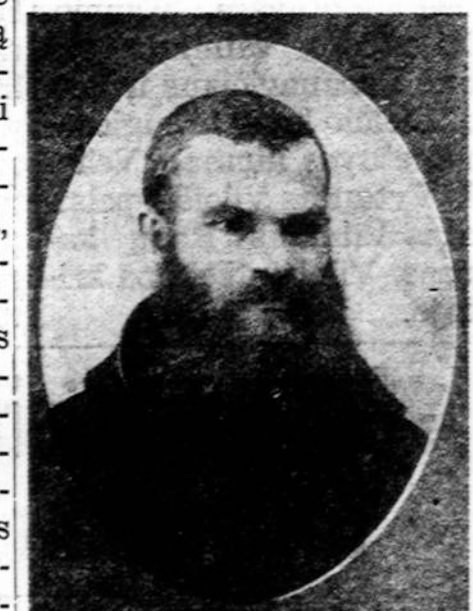
savo atstovus ir reikalavo,
kad Vasiūnų mokykloje
lietuvių kalba būtų dėsto-
moji kalba ir kad mokyto-
jas būtų lietuvis. Inspek-
matorius atstovams pasiū-
lė tuo reikalu parašyti pra-
šymą ir pažadėjo reikalavi-
mus patenkinti.

O, kad taip ir visi lietu-
viai reikalauj savo teisių,
kaip vasiūniečiai!

Šių metų vasario mėn. 10
d. Tverčiaus policija darė
pas vietos lietuvių naminių
mokytojų Aleksandrą Dun-
dulį kratą ir paėmė iš jo 18
lietuviškų knygų. Vėliau
per tardymą A. Dundulius
buvo prikišama, esą, jis
tas knygas dalindavęs
skatinti vaikams ir vietos
jaunimui.

Byla buvo svarstoma
Švencionių miesto teisme
gegužės 24 d. Kaltinamasis
teisme aiškino, kad tai
buvusi populiari moksline
literatūra, kuri švietimo
valdžios patariama skaity-
ti. Teismas A. Dundulį pri-
pažino kaltu ir nubaudė 30
auks. pinigines baudos ar-
ba 6 dienų areštu.

Parašė Gražią Maldaknygę

Tėvas Kazimieras
Kapucinas

Daugelis senesniųjų žmo-
nių atsimena Tėvą Kazi-
mierą Kapuciną, kuris va-
žinėjo po Amerikos Lietu-
vių parapijas, duodamas
misijas. Jo misijų ir šian-
dien nepamiršta.

Tėvas Kazimieras jau
paseno ir mažai bemato,
bet jis ir šandien nepaliau-
na dirbęs. Jis neseniai pa-
rašė labai gražią ir tinka-
mą kiekvienam, kaip jau-
nam taip ir senam maldak-
nygę — "Atlaidų Šalti-
nis". Ši maldaknygė susi-
dėda iš 308 puslapių. Rai-
dės aiškios ir labai lengva
skaityti.

Pereitą pavasarį buvome
gavę šią maldaknygę ne-
mažą kiekį, bet kaip be-
matant jas žmonės išgau-
dė — išpirko. Dabargi ka-
tik atėjo naujas iš Lietu-
vos šių maldaknygių siun-
tynys. Kas norite, galite jų
gauti "Darbininko" knygy-
ne. Kaina tik 65c. Užsaky-
mus siųskite tuojau, nes
neperdaugiausai jų turi-
me. Su užsakymu money
orderį siųskite: Darbinin-
kas", 366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
SENTAUSIAS ŠIOS VALSTYBĖS
LIETUVIŲ GRABORIAI ir
BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU Boston 2590
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2537.

Tel. SOU Boston 1437
Joseph W. Casper
(Kasperas)
LIETUVIŲ GRABORIAI ir
BALSAMUOTOJAS
NOTARY PUBLIC
502 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.
Residence: 198 M St., So. Boston.
Tel. SOU Boston 3960.

Tel. SOUth Boston 0815
D. A. Zaletskas
GRABORIUS-BALSAMUOTOJAS
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Funeral Home ir Res.
564 East Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Notary Public

James B. Cotter
GRABORIUS
12 Freeman St.,
STOUGHTON, MASS.
Biznio Tel. 236-W
Namų Tel. 236-R

ĮVAIRŲS SKELBIMAI

Juozas M. Dilis
Laikrodininkas
Parduodu įvairiausius rūšies auk-
sinius ir sidabrinčius daiktus.
Taipgi ir pataisau.
366 WEST BROADWAY
So. Boston, Mass.

PERLESS

\$149 WESTLY BAKER

BIGSAVING OUR FACTORY

MEMORIAL GRANITE CO.

220 HANCOCK ST., QUINCY, MASS.

Peter P. Plevack
(Plevokas)
Stogų dengėjas ir taisytojas.
Taiso ir stato kaminus.
Geras Darbas — Kainos Zemos
TURI 25 METŲ PATYRIMĄ
324 E St., So. Boston.
TEL. SOU 1452 — 9419
Apskaitliavimai ir patarimai dykal

Pechell Shoe Store
JUOZAS PEČIULIS, Savininkas
447 Broadway, So. Boston
Parduodu Overglobe ir kitų išdir-
byčių čėverykus: vyrams,
moterims ir vaikams.

Telephone
SO. BOSTON
1058
Bay View Motor Service
STUDEBAKER
Automobilių ir Trukų Agentūra
Taisome visokių išdirbyčių auto-
mobilius. Taisymo ir demonstravi-
mo vieta:
1 Hamlin St., ir E. 8th St.,
SOUTH BOSTON, MASS.
Joe. Kapočiūnas ir Peter Trečioka-
Savininkai.

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius
251 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.
TEL. SOU Boston 2660
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo
1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v.
Serdomis nuo 9 iki 12 val. dieną.
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną
(pagal sutartį)

Tel. TROWbridge 6330.
John Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
Ofiso Valandos: 2 — 4 ir 6 — 8.
278 HARVARD STREET,
Kampas Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.

ĮVAIRŲS SKELBIMAI

Parsiduoda 3 šeimynų namas
su 15 kambarių ir modernišku
įtaisymu, priešakinės ir užpaki-
linės durys, 2 automobilių gara-
žus. Parsiduoda pigiai. Somer-
ville 24-26 Ashland St. Tel. Kir-
kland 6558. (12-15-19)

Visoki Reikmenys

For Beauty and Comfort

Parduodame priemonėmis kai-
nomis maitavą, sieninį popierą, dar-
žams įrankius. Mes esame Venetion
Blinds fabriko agentai, parduodame
langams uždenčius siutelius — scorens,
langams užlaidas visokių rūšių. Pašau-
kite mus apskaitliavimui. Nieko ne-
skaitome už apskaitliavimą ir įdėjimą,
nežiūrint kaip toli ir neatsižvelgiant ar
bus didelis ar mažas užsakymas.

Mes specializuojamės Venetion Blinds
dėl profesionalų ofisų. Venetion Blinds
yra nebrangios ir labai gražiai atrodo.

UNIVERSITY HARDWARE CO.

1079 Cambridge St., Cambridge, Mass.

Tel. TRO — 9263

Savininkai: J. Snapkauskas ir H. Baxendale

IVAIRIOS ŽINIOS

Muzika Varpais

Norwood, Mass. — Ketvirtadienį, liepos 14 d., nuo 8:30 val. iki 9:30 val. vakare muzikas Jonas Vaičaitis, Šv. Roko par. (Brockton, Mass.) vargonininkas skambins varpais miesto salės bokšte turiningą programą. Miesto salės bokšte yra 50 varpų. Muzikas Jonas Vaičaitis yra specialistas, baigęs varpais skambinimo mokslus Belgijoje, varpais skambintojas-muzikas. Taigi ketvirtadienio vakare ne tik Norwoodo gyventojai, bet ir iš kitų miestų suvažiuavę galės klausytis gražios programos varpais.

Štai programa:

1. Rubens March — P. Benoit; 2. Drink to me only — Traditional; 3. Rosary — Nevin; 4. Blacksmith Song — F. Audelhof; 5. Gentle Harp—Irish Folk-song; 6. Abide With Me — Monk; 7. Prelude — Jef. Denyn; 8. Lith. Folk-song— a) Lietuva Brangi — Naujalis; b) Jaunimo giesmė— Naujalis; 9. My Old Kentucky Home — S. Foster; 10. Fuga — Von den Gheyn; 11. Cradle Song — J. Brahms.

Influenza Liga Serga Karalius

Londonas, Anglija, liepos 11 d. — Šiomis dienomis susirgo karalius George VI influenza liga. Jis priverstas atidėti kelionę į Prancūziją antrą kartą.

Lietuviai Pasiūlė Lenkams Sutvarkyti Vilniaus Gatvių Grindinį

„Przegląd Handlowo-Gospodarczy” Nr. 19, VI. 18 atspaudė straipsnį „Lietuva nori sutvarkyti gatves Vilniuje”, kuriame, be ko kita, rašoma, jog jau prieš porą metų iškiles klausimas sutvarkyti Vilniaus gatvių grindinį. Tačiau ypatingai aktualus tas klausimas tapęs, užmezgus santykius su Lietuva. Dabar esą svarstoma, kokia medžiaga būtų

praktiškiausia gatvėms grįsti. Esą Lietuvos pramonininkas S. Gudinskas pasiūlęs Vilniaus magistratui sutvarkyti Vilniaus gatves, nurodymas jo išdirbamos medžiagos praktiškumą ir elastingų kelių naudingumą. Atsižvelgiant į prekybos santykių su Lietuva ūgdymo aktualumą S. Gudinsko pasiūlymas bus siąs rimtai apsvarstytas.

Mirė Teisėjas Cardozo

Port Chester, N. Y. — Širdies liga susirgęs, mirė Jung. Valstybių Aukščiausio Teismo teisėjas Ben N. Cardozo, 68 metų amžiaus. Jis buvo žydų tautybės, karštas Naujos Dalijos rėmėjas.

Olandijos Kariai Prarado Pilietybę

Hague, Olandija — Olandijos vyriausybė nutarė atimti pilietybę visiems savanoriams kariaujantiems Ispanijoje. Bet ir be pilietybės jie galės grįžti į Olandiją.

Muštynes Sukėlusieji Laivai Į Klaipėdą Nebeatplauks

Klaipėda, liepos 5 dieną — Sukėlusieji susidūrimus „Seedienst Ostpreussen” bendrovės laivai į Klaipėdą nebeatplauks.

Vokietijos Literatas Neteko Pilietybės

Berlynas, Vokietija — Garsusis rašytojas Erich Paul Remarque, autorius apysakos iš karo „Vakarų Fronte Nieko Naujo” neteko pilietybės. Taipgi neteko pilietybės ir šimtai kitų žymių žmonių.

Pakorė Čebatorij

Milan, Mich. — Čia pakorė lietuvių kriminalistą Antaną Čebatorių, kuris buvo nuteistas federalio teismo už tai, kad jis pernai rudėnį su savo sėbru užpuolė Midland, Mich, banką ir nušovė vieną pašalinį žmogų.

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS

Pirkti pas biznierių mėsa, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami „Darbininke” apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maistui patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte „Darbininke”.

Povilas Bushmanas

48 CRESCENT AVENUE, Telephone COLUMBIA 6702 29 SAVIN HILL AVENUE, DORCHESTER, MASS.

Perkins Sq. Cash Market

POVILAS BALTRUSTONAS, Sav. 490 Broadway, Tel. SOU 3120 SO. BOSTON, MASS.

K. Šidlauskas

918 E. BROADWAY, Tel. SOU 9367 Pristatau ICE CREAMA ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

Profesionalai, biznierių, pramonininkų, kurie skelbiami „Darbininke” tikrai verti skaitytų paramos. Visi skelbiantys „Darbininke”.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBIA MOTINOS SVČ.
Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. SO. BOSTON 1298
Vice-Pirm. — Ona Venienė, 311 K St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškievė, 1514 Columbia Rd., S. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markoniūtė, 4115 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 0558-W
Izdininkė — Ona Staniulienė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston.
Kasos GL — Marijona Aukštikalnienė, 111 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val. vakare, pabažnytinėj svetainėj. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkas, Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Albinas P. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 1514 Columbia Rd., S. Boston, Mass.
Izdininkas, Andrius Zaleskas, 702 Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka, Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Lietuvoje birželio 8 d. buvo surengta Pieno savaitė, kurios proga buvo atidaryta pienoparoda, kuri vaizduoja pieno, arba Lietuvos „baltojo aukso”, gamybą Lietuvoje. Parodą atidarė ministras pirmininkas kun. Vl. Mironas, dalyvaujant vyriausybės nariams ir skaitlingai visuomenei. Pieno savaitės proga buvo raginama daugiau vartoti pieno gaminių, naudingesni sveikatai, kurie yra negu mėsa.

Vargšai Tėveliai, Per 19 Mėnesių Laikė Savo Sūnelį-Kunigą, Tarpe Mūro Sienų Palaidoję!

Škotų katalikų savaitraščio, „The Glasgow Observer”, specialis korespondentas iš Teruel, Ispanijoje, paduoda tikrai senesnę ir rodos, nieku būdu negalimo, — tačiau tikrai įvykusio nuostabaus įvykio žinią, tame pačiame, čia paminėtame laikrašty. Štai ji.

Nepertoli nuo Teruel, Ispanijoje, randasi nedidelis miestelis vadinamas Olette. Civiliniam ispanų karui prasidėjus, Olette miestelis, kaip ir dauguma kitų visų Ispanijos vietų, buvo raudonųjų lojalistų teritorijoje. Jame buvo dvi katalikų bažnyčios ir trys kunigai. Po trumpo laiko, raudonieji du senesnius kunigus suareštavo, ir pakliu sušaudė. Gi trečiajam, kurs buvo dar visai jaunutis, ir gyveno kartu su savo tėveliais, — savo tėvelių namuose, rytais bažnyčioje šv. mišias atsilaikęs, — kokiui tai būdu, pavyko iš raudonųjų rankų iš miestelio pasprukti į kalnus, kurių kaip ir kitose Ispanijos vietose, čia randasi didžiausia daugybė. Per ištisias keturias dienas ir naktis, jis be valgio ir poilsio, tarsis laukų ar miškų žvėrelis, kalnuose po įvairius urvus bei plyšius slapstėsi. Penktąją naktį, visiems sumigus, — jis vos gyvas iš bado ir nuovargio, — iš kalnų parėjo miestelin pas savo tėvelius, ir parėjęs jiems pasakė, kad neveizint to, kas su juo neatsitiktų, — jis jau ilgiau nieku būdu nebegalys slapstytis, ir pilnai yra pasivejęs save V. Dievo Apvaizdai, ir pasiduosiant tokiam tėveliai tai išgirdę, abu bailsavo likimui, kokią tik Dievo valia jam paskirs. Jo siai nusiminė... Mat jo, kaip ir pirmųjų abiejų jo pirmakūnų, laukė tas pats likimas, — sušaudymas!

IEŠKOJO ŽUVUSIO KUNIGO

Vos spėjo tik jaunas Kristaus tarnas pradėti grabinį savo kankinystės gyvenimą, — kai ūmai antvė rąktį jį butan įsibrovę raudonųjų milicininkų ir kareivių būrys, padarė visuose jų namuose stropią kratą, ieškodami jų sūnaus — kunigo. Išvartę visas namuose esančias lovas, šėpas, spintas ir visa kita, kas tik namuose buvo, — patikrino lubas ir sienas. Po visų galimų padėtų pastangų, nieko įtartino negalėdami rasti, — revoliūrus ir šautuvus krūtinėn įrėmę, — jie pareikalavo tėvų, — pasakyti kur randasi jų sūnus, — jaunas kunigas? Tėvai griežtai, ir šalta krauju, jiems atsakė, kad karo pradžioje, jų sūnus nieko jiems nesakėdams, staiga iš namų išėjo ir kaž kur dingo... Ir nuo to laiko, jie suvisu jokios žinios apie jį neturį. Nieko nelaimėje, raudonieji keikdami ir grasindami tėvams, apleido jų namus. Po tam, daugelį paeiliui kartų, tankiausiai vis naktimis, jie lankydavosi jų namuose, darydavo kratas, ieškodami jų sūnaus. Tačiau visos jų pastangos, visuomet veltui nuėidavo. Pagaliau nusibodus

kratams daryti, — jie suareštavo kunigo tėvą ir uždarė kalėjiman. Kalėjime per 6 mėn. laiko, tankiai mušdami ir įvairiai kankindami nelaimingą tėvą, — vis reikalavo pasakyti, kur randasi jo sūnus. Pagaliau persitikrinę, kad nieko nebegalės iš jo išgauti, paleido iš kalėjimo namon. Mat raudoniejiems pagaliau pradėjo atrodyti, kad tėvas ištikrųjį nieko apie savo sūnų nežinąs.

NACIONALISTAI IŠGELBĖJO

Nacionalistams užėmus Olette miestelį, kuris randasi apie 26 mylios nuo Teruel, — tėvas ūmai nubėgęs atsivedė savo namuosna Nacionalistų kareivių būrį ir su ašaromis akyse, nurodė jiems, kurioje vietoje jie turi išgriauti namo sieną, ir paliusuoti už jos gyvą palaidotą jų sūnų — kunigą. Nacionalistai tai išgirdę, nieku būdu nenorėjo tikėti tuo, ką tėvas pasakojo; tačiau nieko nebelaikdami, jie visgi padarė tai, ko buvo jų prašyta. Jie pasikvietė mūrininkus, kurie nurodytoje vietoje sienoje išgriovė didelę skylę. Ir kaip didžiausiai visi nustebė ir susijaudino pamatę, kad už sienos matyti judantis šiurpulingas gyvo trauktas iš tamsaus urvo kambarin. Tačiau pirma, negu jis suspėjo išvysti kambarį ir saulės šviesą, — vienas kareivis ūmai prie jo prišokęs, tamsia skarele užrišo jo akis, nes saulės šviesa būtų jis visiškai pagadinusi. Jaunojo kunigo abelna kūno išvaizda buvo tokia baisi, kad jį pamatę, ne tik jojo tėvai, bet ir kareiviai ir kiti visi žmonės verkė! Jo plaukai ir barzda, buvo daugiau kaip per sprindį užaugus; kūnas, — tik kaulai oda aptraukti giltinės skeletonas; o veidas, rankos ir visos kūnas, — purvų kerpėmis apaugę! Jis ūmai buvo nugabentas karo ligoninėn ir paguldytas lovon. Suteikus jam pirmąją pagalbą ir reikalingą poilsį, — jam tapo nukirpti plaukai, nuskusta barzda, ir pagaliau primaišius reikalingų vaistų vandenin, — tyrinėje visas kūnas nupraustas. Iš karto jis ne tik kad nebegalėjo vaikščioti, — bet nė ant kojų pastovėti visiškai, nebeįstengė. Vėliau pradėta jam lankstyti rankas, — miklinti kojas ir visus sąnarius, ir po truputį kasdien atidengti jo akis.

Dabar jaunas už Kristų kankinys, Dievui padedant,

jau įstengia vienas lazdele pasiremdamas, po truputį pavaikščioti, nors dar vis yra gydytojų priežiūroj. Kiekvieną rytą, savo tėvelių namų darže palei sieną, tarpe medelių ir žydinčių gėlių, — ant paprasto staliuko, jis atlaiko šv. mišias, nes abi bažnyčias raudonieji seniai sudegino. Šv. mišių išklausyti džiaugsmingai kasdien susirenka visi gyvi išlikę miestelio gyventojai. Jo tėvelių, genčių, draugų, prietelių ir pažįstamų, o kartu ir visų tikinčiųjų, dėlei jo išgelbėjimo, džiaugsmai ir Dievui dėkingumas yra neapsakomas! Jaunasis už Kristų kankinys — kunigas, užmūrytas tarpe dviejų sienų, išgyveno lygiai 19-ką mėnesių laiko! Ką ir kiek jis ten būdamas iškentėjo, — tik vienas V. Dievas pilnai težino!...

J. Butkevičius.

Mylimiems Mūsų Broliams Amerikos Lietuviams Katalikams

Toli nuo Tėvynės gyvenate, bet ištikimi Jos esate vaikai. Kiekviename didesniame katalikiškos Lietuvos atstatymo ir stiprinimo darbe Jūs reikšmingai ir jautriai dalyvaujate. Ir Ateitininkų organizacijai, kurios tikslas yra sukurti Lietuvai nesugriaujamus Tikėjimo pamatus, Jūsų parama yra nepamirštama. Gražūs penkių auk-

štų Ateitininkų Namai laikiuoją sostinėj Kaune, Laisvės Alejoj 3 Nr., priklaudžia organizacijos centrus ir daugelį ateitininkų studentų, — tai Jūsų sunkiai uždirbtais doleriais pastatyti.

Dėl to Ateitininkų Susiėlpimo Fondas, rinkęs šiems namams aukas, savo susirinkimuose visada dėkingai Jus prisimena. Taip ir šiemetinis Fondo narių visuotinis susirinkimas, įvykęs Ateitininkų Namuose, skaitlingai dalyvaujant ateitininkams sendraugiams, atnaujino Jums savo meilės ir pagarbos jausmus ir pavedė Valdybai pareikšti Jums nuoširdžiausią padėką už visa, ką Ateitininkams esate davę.

Nuoširdžiai linkime Jums, Užjūrio Broliai, gausios Aukščiausiojo palaimos.

Atteitininkų Susiėlpimo Fondo Valdyba:

- Kan. Povilas Dogelis, PIRMININKAS
Kaunas, Vilniaus 22.
Dr. Juozas Urmanas, VICE-PIRMININKAS,
Kaunas, Linksmakalnis.
Stasys Lušys, SEKRETORIUS
Kaunas, Vydūno al. 15.
Dr. Juozas Leimonas, IZDININKAS
Kaunas, Šviesos 10.
Dr. Petras Karvelis, VALDYBOS NARYS
Kaunas, Noreikiškių dv.

Profesionalai, biznierių, pramonininkų, kurie skelbiami „Darbininke” tikrai verti skaitytų paramos. Visi skelbiantys „Darbininke”.

CREMO ALE

Padarytas Tam, Kad Patenkinus Visus!

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet prašykite CREMO ALE, kuris yra padarytas iš geriausių miežių ir tinkamai įsendintas.

CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose.

Kartą jo paragavę — visuomet norėsite!

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST. NEW BRITAIN, CONN.
TEL. NEW BRITAIN, 3700.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:	PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly \$4.00	Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00	Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00	Užsienyje metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50	Užsienyje 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS
366 West Broadway, Telephone SOUTH Boston 2680. South Boston, Mass.

Sovietų Menininkai

Gerai žinome, kad beveik visa Rusijos inteligentija, bolševikams užėjus, buvo iššudyta. Laukinis bolševizmas bei chamizmas mokslo negalėjo pakeisti. Mažą dalį išlikusių gyvytų inteligentų kentė neįmanomą skurdą. Garsūs gydytojai, žymūs advokatai, universitetų rektoriai ir profesoriai stovėjo išbadėjusių vargšų eilėse, ištisais valandais belaukdami prie krautuvų, kad gautų kiek maisto nuo bado apsiginti. Paskui, drebėdami nuo šalčio, skarmalais apsidengę, kiūtino namo, krepšeliais bulvių ar pundelių malkų nešini.

Dabar esą visai kitaip, — taip bent nupasakoja palankūs sovietams svetimi šalių korespondentai. Kad mokslo žmonėms, literatams ir menininkams buvo prastai, to nė patys bolševikai neužginčija. Jie iš to dar didžiuojasi. Ką gi, sako, užsilikusi nuo caro laikų rusų inteligentija buvusi buržuazinė, palanki kapitalistams, taigi neprietelinga „revoliucijos laimėjimams“. Tokia inteligentija reikėjo, anot bolševikų, išnaikinti. Tai ją ir išnaikino. Didžiumą išžudė, likusieji dėl bado išmirė. Dabar sovietija esą išauklėjusi savo inteligentiją, persiskūsiusi komunizmu dvasia. Tokia inteligentija sovietai gerbia ir globoja. Ypatingai gerai esą artistams-menininkams. Jie visko turi. Gana daug didesnes negu darbininkai algas, taigi gražiai pasirodę, turi varnamius, automobilius, žodžiu, drauge su komisarais sudaro naują bolševikišką aristokratiją bei poniją.

Tame nupasakojime yra nemaža tiesos. Net beašliki Rusijos lankytojai pastebėjo, kad dabar sovietijoje išaugo nauja biurokratų klasė, poniškai nusiteikusi ir žiurinti į driskusius proletarus tokiomis akimis kaip caro činovnikai, vadinasi, su neveidmaininga panieka. Ar daug toj ponijoj yra mokslininkų, literatų ir menininkų, sunku būtų atspėti. Veikiausiai, didžiumą sudaro tamsios reputacijos aferistai ir spekuliantai, arba, suprantamiauariant, nudailinti žulikai. Tikrų mokslininkų bei literatų nedaug ten atsiras.

Na, daleiskime, kad sovietai talentus gerbia, kad kai kurie menininkai gauna dideles algas, bet koks gi jų menas? — Ten daug tikro meno, — atsakys bolševikai. Gal būt, kad techniniu atžvilgiu meno ten yra. Tačiau jų kūrinių turinys vien komunistinis, griežtai atitinkas Komunistų partijos reikalavimams. Kitokia kryptis neįmanoma. Koks jų tada gali būti meno turinys? Sausas kaip pintys ir siauras kaip fanatiko galvosena. Vargšai sovietų menininkai! Kokias kančias turi kentėti, kai savo dvasios polekį priversti tempti ant siauro kozionno komunistinio korpalo! Tokia dvasios vergija nė faraonų laikais nebuvo įmanoma. Istorija naudotis jiems neleistina. Senoji, kelių tūkstančių metų pasaulio kultūra jiems neprieinama. Klasikai uždrausti. Didžiausius pasaulio genijus, kaip buržuizus, įsakoma pašiepti ir paniekoj laikyti. „Sapogi poleznije Šekspira“ (batai naudingesni už Šekspyrą) — tai

LDS Seimo Protokolas

LDS 23-čias metinis seimas įvyko pirmadienį ir antradienį, birželio 27 ir 28 d., Romuvos parke, Brockton, Mass.

Pirmadienį, birželio 27 d., Seimas prasidėjo iškilmingomis šv. mišiomis, kurias atnašavo LDS Centro Pirmininkas kun. J. Švagžys. Pamokslą pasakė kun. dr. J. Starkus, Marianopolio Kolegijos profesorius.

Tuoju po pamaldų, Romuvos parke prasidėjo seimo sesijos. Pirmininkas kun. J. Švagžys atidarė seimą kalbė ir pakvietė kun. P. Jurą atkalbėti maldą. Pirm. kun. J. Švagžys pakvietė į mandatų ir registracijos komisiją p. A. Peldžius ir p. Prancišką Mažuknaite.

Seimo vedėju išrinko Centro Pirmininką kun. J. Švagžį ir jo padėjėju kun. P. M. Jurą, LDS Centro Vice-Pirm. Raštininkais išrinko Valeriją Javarauskaitę ir Prancišką Mažuknaite. Rezoliucijų komisiją: Kun. Dr. J. Starkus, pp. A. F. Kneizys, K. Venčius ir O. Siaurienė.

Seimą sveikino žodžiu, laiškais ir telegramomis: LDS Conn. Apskritis ir priėmė \$25.00 Intertype fondui; Kun. J. Valantiejus ir \$25.00 Intertype fondui; kun. P. Virmauskas ir \$10.00 dovana; LDS 7 kuopa ir Labdarybės draugija iš Worcester ir \$10.00 Intertype fondui; kun. P. Juraitis \$25.00 Intertype fondui; kun. Petraitis \$20.00 Intertype fondui; kun. dr. J. Starkus \$10.00 Intertype fondui; p. B. Mičiūnienė ir \$1.00 Intertype fondui; p. B. Jakutis ir \$1.00 Intertype fondui; p. J. Mažeika iš Lietuvos; Nukryžiuoto Jėzaus Seserys iš Cambridge, Mass., Blaivininkų Naujosios Anglijos Apskritis; Amer. Lietuvių R. Kat. Federacijos Naujos Anglijos Apskritis; p. A.

proletarų šūkis, kuriam nusikalsti lygu išdavystei. Iš kur tada semti menui įkvėpimo? Iš siauro nuskurusio komunistinio kromelio? Iš tiesų, reikia milžiniško talento, kad tokioj skurdžioj aplinkoj būtų galima ką patenkiamo sukurti. Bet didžiausia rusų menininkų tragedija tai ta, kad už kiek didesnę algę, ar kad ir už paprasčiausią artonos kasnį jie yra priversti savo sielą parduoti ir durtis skraiste ne tik uždengti, bet ir padailinti sovietų žiaurumus ir pačią žemiausią rusų dvasios vergiją.

K. Cibiras.

Naujos Darbininkų Pastangos Dėl Žmoniško Gyvenimo

(Referatas skaitytas LDS 23-me Seime birželio 27—28 d.d. š. m., Brockton, Massachusetts.)

(Tęsinys)

Rimai Ar Maskvai?

Pralaimėjusios liaudies fronto grupės katalikus, žinomą, apkalinto nesolidarumu, išdavystę, tarnavimu Romai ir t. t. Į tuos prieštaringus gerai buvo atsakyta, kad nepalyginti didesnė laimė yra tarnauti Romai (ne fašizmui, bet katalikų), kaip Maskvai (tai yra bedieviškam komunizmui).

Tikrai yra neginčijamų įrodymų, jog daugumą paskutiniaisiais laikais smurtingųjų streikų organizavo Tarptautinis Kominternas arba Komunistų Partijos Vyriausioji Vadovybė, kurios centras yra Maskvoje. Atskirų tautų ir valstybių komunistų veikėjai gauna iš centro įsakymus šen ir ten sukelti streikus, riaušes, finansines ir politines krizes, kad tuo būdu būtų patarnauta svarbiausiajam bolševikiškojo komunizmo siekimui — visuotinei pasaulio revoliucijai.

Ir patys komunistai neslepia savo akivaiz-

džios įtakos, pavyzdžiui, Prancūzijos streikuose ir Ispanijos revoliucijoje, kuri sukėlė ten karą. Šitą nešvankų darbininkų kiršinimą ir viešosios tvarkos ardymą Kominternas pasiuntiniais daugiausiai ar mažiau sėkmingai varo kiekviename krašte. Tačiau jau per daug aišku, jog tas gerai apmokėtų raudonųjų pasiuntinių veikimas naudingas tik jiems patiems ir jų viešpatijoms, bet jokių būdu ne darbininkams, kurių gerove prisidengiama.

Irodinėti nėra nė prasmės. Sovietų Rusijos gyvenimiškoji patirtis yra iškalbingiausias įrodymas. Juk ten per 20 metų bolševikiškasis komunizmas buvo praktikoje išbandytas, kaip tik norėta. O to išbandymo vaisiai? Negirdėtas darbininkų skurdas, ūkio nualinimas, žiauriausia naujo buržuazijos luomo išūgdymas ir visų kitų sąlygų paruošimas antrai neišvengiamai revoliucijai. Taigi savo tėvynėje bolševikiškasis komunizmas pasirodė perdėm žalingas, perdėm įsiklampinęs ir perdėm susikompromitavęs.

„Bet kodėl tokia sistema, seniau jau pripažinta atsilikusi moksliniu atžvilgiu, ir neataitanti faktų tikrumą, galėjo taip greitai paplisti visose pasaulio dalyse? Tai įvyko to-

Sekretorius p. A. F. Kneizys raportas iš LDS Centro Valdybos posėdžių ir jos veikimo buvo vienbalsiai priimtas.

Sekretorius p. A. F. Kneizys perskaitė pereinamųjų metų seimo priimtas rezoliucijas.

Ponas K. Cibiras skaitė referatą „Naujos Darbininkų Pastangos Dėl Žmoniško Gyvenimo“.

1. Darbininkija ieško geresnio gyvenimo; 2. Dėl kyla streikai; 3. Komunizmas kyla iš ieškojimo geresnio gyvenimo; 4. Socialinė pusiausvyrą neišlaikyti. 5. Kova su kapitalizmu. 6. Religijos svarbumas žmogaus gyvenime.

Paskaita buvo įdomi. Prelegentas giliai išnagrinėjo paprastą darbininko gyvenimą. Po paskaitos p. Kneizys įnešė, kad Seimas išreikštų p. Cibirui padėką ir prašė, kad jis savo referatą pavestų spaudai — „Darbininkui“, ir jeigu būtų galimybių išleisti atskiroje brošiūroje.

Po to įvyko gyvos diskusijos apie kuopų veikimą.

Pertrauka iki rytojaus dieną 9-tą valandą, birželio 28 d.

Birželio 28 d., 1938 m. 9 val. ryte.

Trečioji seimo sesija pradėta maldą. Svarstoma referate išskeltos svarbios mintys darbininkų klausimais. Diskusijose dalyvauja visa eilė atstovų: kun. S. Kneizys, J. Treinavičius, J. Glavičkas, kun. J. Švagžys, ir kiti. A. F. Kneizys pasiūlė įsteigti Propagandos Fondą ir išrinkti propagandos komisiją. Pasiūlymas priimtas ir pavesta rezoliucijų komisijai pagaminti tuo reikalu rezoliuciją.

Revizijos komisijos nariai, kun. P. Juškaitis, p. D. Averka, p. L. Kumpa išdavė raportą. Iš raporto paaiškėjo, kad dabartinis „Darbininko“ stovis yra pats stipriausias ir kad knygos yra tvarkingai vedamos.

Išdėdinti, ponio O. Siaurienės patvirtino Finansų Sekr. — administratoriaus raportą. Raportas priimtas.

Rezoliucijų komisija skaito seimui rezoliucijas, kurios vienbalsiai priimtos.

REZOLIUCIJOS, NUTARIMAI IR ĮNESIMAI:

1. Išklause „Darbininko“ vyriausiojo redaktoriaus kun. K. Urbonavičiaus raportą ir įvertindami jo ilgų metų darbuotę apšviesto sklaidime Lietuvių Katalikų tarpe, LDS Seimas viešai reiškia mūsų nenuilstančiam veteranui kun. K. Urbonavičiui širdingiausia padėką ir maldauja Visagalingo Dievo apdovanoti jį geriausiais sveikata ilgiems metams.

dėl, kad tik nedaug žmonių temokėjo įžvelgti tikrąją komunizmo prigimtį; daugelis neatsilaikė gundymams, kurie buvo sumaniai apvilkti įvairiais pažadais. Apiešmesdams noris tik pagerinti darbo žmonių klases likimą, pašalinti tikruosius buržuazinio ūkio piktnaudojimus ir pasiekti teisingesnių turtų paskirstymą žemeje (tikslai, be abejo, visiškai geri), toliau panaudodamas pasaulinę ūkio krizę, — komunizmas sugebėjo paveikti net tuos visuomenės sluoksnius, kurie savo įsitikinimuose atmata bet kokį materializmą ir terorizmą.

O kadangi kiekviena klaida turi ir dalį tiesos, tai šitas tiesos bruožas, kurį Mes tik ką nurodėme, buvo sumaniai iškišamas priekin, paieškant patogiausio laiko ir patogiausios vietos, ir paslepiant atstumiantį ir nežmonišką komunistiškų principų ir metodų žiaurumą, taip kad komunizmas susižavėjo ir daugiau, nei vidutiniai protai, virsdami net jo apštalais. Imta jį skelbti jaunajai inteligentijai kartai, kuri dar mažai tesugebą pastebėti giliau glūdintįs, išvienes sistemas klaidas. Be to, komunizmo platintojai moka pasinaudoti skirtumais bei antagonizmais tarp rasių ir įvairių viena su kita kovojančių politinių sistemų, ir pagaliau — tuo pakrykimu, kuris viešpatuoja nuo Dievo atsiskyrusio mokslo srityje ir kuris jiems padeda įsitvirtinti net universitetuose. (Pijaus XI enc. Apie ateistinių komunizmą).

2. Išklause žurnalisto p. Čibiro paskaitą temoje: „Naujos Darbininkų Pastangos Dėl Žmoniško Gyvenimo“, kurioje paliesta darbininkų reikalai tikroje šviesoje, LDS Seimas reiškia nuosirdžią padėką prelegentui ir jam sutinkant, nutarta patalpinti organe „Darbininke“ ir pageidaujama, kad būtų atspausdinta atskiroje brošiūroje.

3. Kad sustiprinti lietuvių katalikų darbininkų veikimą, išplatinti organą „Darbininką“, išleisti brošiūras ir knygas, samdyti organizatorių ir instruktorių, LDS Seimas nutaria steigti Propagandos fondą.

To fondo projektą paruošti ir vesti propagandą seimas išrenka propagandos Komisiją, kuri veikia bendrai su Centro Valdyba.

Propagandos Komisiją LDS Seimas išrinko kun. S. Kneizį, Dr. Aukštikalnį, p. Glavičką ir p. A. F. Kneizį.

4. LDS Seimas nutaria minėti savo Sidabrinį Jubiliejų 1940 m., ir į Jubilėjaus minėjimo Rengimo Komisiją išrinko šiuos asmenis: Kun. J. Petrauską, p. A. Peldžius ir p. A. Kneizį.

Išrinktoji komisija kviečia apskričius ir kuopas išrinkti į Jubilėjaus Komisiją atstovus, kurie darbuotųsi kolonijose.

5. Seimas pageidauja, kad šiais nedarbo laikais LDS nariai vieni kitiems padėtų surasti darbus, sušlepti nelaimėje. Apskričio įnešimas.

1. LDS 1-ma kp. savo susirinkime gegužės 23 dieną prašo LDS Seimo pasvarstyti, kaip galima būtų ištaisyti savo sąle, kuri yra „Darbininko“ name.

Seimas nutarė palikti Centro Valdybai.

2. Kad Konstitucija būtų sutvarkyta ir duodama kuopos apsvastyti ir priimti.

Seimas nutarė konstitucijos projektą atspausdinti ir išsiuntinėti kuopoms,

Kun. J. Švagžys,

Pirmininkas,

Kun. Pr. M. Juras,

Vice-Pirmininkas,

Valerija Javarauskaitė ir

P. Mažuknaite,

Raštininkės.

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Einant įgaliojimu Centro Pirmininko, Kun. Jono K. Balkūno, dabar esančio Lietuvoje, ir sekant Kunigų Vienybės Konstitucijos, par. 21, šiuomi skelbiu Kunigų Vienybės Seimą, Ketvirtadienį, Rugpjūčio 25 d., 1938 m., 10:00 valandą ryte, Hotel New Yorker, New York, N. Y. Visi Amerikos Lietuviai Kunigai raginami dalyvauti tame Seime.

Kun. K. E. Paulonis,
K V. Centro Raštininkas.

Ir dėl to, kai kalbama apie bolševizmo pavojų pasauliui, tai reikia suprasti, kad tas pavojus gresia ne dėl to, kad karo atveju Rusija galėtų sumobilizuoti apie 15 milijonų karių ar pasiųsti 6000 lėktuvų. Pavojingiausias bolševizmas yra savo idėjomis ir pažadais išspręsti socialinį klausimą. Bolševikiškasis komunizmas laikosi ne dėl to, kad jis yra žiauriausia valdymo sistema, bet dėl to, kad jis į savo vėliavą įrašė nuskriaustųjų laisvę.

Ir kovą nulemis ne tai, kas daugiau ginkluotų karių pastatys, bet kas greičiau išspręstų varguomenės klausimus ir pašaliną socialines neteisybes. Kol Europoje yra tokių algų, iš kurių galėtų apie 100 darbininkų šeimų neblogai pragyventi, kai tuose pačiuose kraštuose yra milijonai bedarbių, tol komunistišką lygybę masėms atrodys kaip idealas, nors ir visi žinos apie sunkią Rusijos darbininkų padėtį. Nieko nepadės propaganda prieš jaunimo nusikaltimus ir gimimų mažėjimą, jeigu neturtingos šeimos be pamokymų daugiau nieko negaus.

Teisingai galima kalbėti apie socialines pusiausvyros neišlaikymą ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse, kur kapitalas, sutelktas į nedaugelio rankas, kur 36,000 turtingų šeimų ima algos tiek, kiek vienas milijonas paprastų darbininkų, kur vienas gyventojų procentas bankuose kapitalo turi tiek, kiek kitų net 90 suėmęs kartu! O bedarbiai bei šelpiamieji

Pasikalbėjimas su Stalinu

(FELJETONAS)

Užbaigęs dienos darbą ir padėkojęs geram Dievuliui už laimingai praleistą dieną, atsiguliau poilsui. Dvelkiant per langą švelniam vasaros vėjeliui, saldžiai užmigau ir pradėjau sapnuoti. Sapnuoju būdas gimtame kaime, Lietuvoje, per kurio vidurį eina vieškelis, o gale kaimo per laukus sruvena tyru, švari vandeniu upelis, kurio krantai apaugę gražiais, lapuotais medeliais: alksniais, ievomis, liepomis, berželiais ir kitokiais.

Išaušta gražus vasaros sekmadienio rytas ir aš pakilęs einu vieškelio miestelin bažnyčion išlaukty mišiu. Priėjus upelį ir palei jį augantį gojali, pasigirsta lig kokis tai švelnus paukštuko čiulbėjimas, kurs tuoj pavirsta į rusų kareiviškos komandos žodžius: raz-dva, raz-dva... Nustebęs žiūriu, kad kaiman vieškelio atmaršuoju pulkas rusų kareivių, su šautuvais ant pečių, ant kurių galų kyšo smailūs durtuvai. Gi prieky maršuoja patsai Stalinas.

Nusigandęs ir nebedrįsdamas toliau eiti, žiūriu ką toji kariuomenė darys. Atmaršavęs netoli upelio, stojią ir Stalinas duoda paliepimą pastatyti jam šetą, ką kareiviai tuoj ir įvykdo. Po to duoda paliepimą kareiviams eiti užimt kaimą ir visoki turta, kurį ras pas kareiviškos konfiskuoti ir rekvizuoti.

Matydamas, kad jie ne su geru tikslu čionai atvyko ir nujausdamas nelaimę, sumaniau užėiti Stalino stovyklon, manydamas diplomatišką būdą išsiderėti iš jo kokių nors malonių mano brolių kaimiečių naudai.

"ISBADEJES" STALINAS
Prisiartinus prie šetos, jos tarpdury pasirodė Stalinas. Norėjau paprastu senovišku rusišku būdu jį pasveikinti: "Zdrastvuite Vashe Imperatorskoje Velicestvo Gospodin Stalin Samoderzec Vserossijskij", (Sveikiat, mūsų imperatoriaus didenybės ponia Staline vienvaldis visos Rusijos). Bet susigriebęs

pamaniau, kad Stalinui tokis senoviškas buržujiškas pasveikinimas galėtų nepatikti ir tuomi pakenčiau savo tikslui. Todėl paprastai jį pasveikinau, pavadindamas jį tovariščiu.

Užklaustas su koku tikslu, tu pas jį atvykau, aš tariau, kad norėjau paklausti ką tovariščius manote daryti su mūsų kaimu.

"Jūsų kaimas nuo šiol bus mano sovietiškos valstybės dalis. Kaimiečių žemė ir visokis turtas priklausys man. Trai pasakęs, su delnu perbraukė apie juostą sakydamas: — "Kad nors tie kareiviai greičiau sugrįžtų ir atneštų tokio nors užkandžio, bo jaučiu, kad mano viduriai pasidarė tušti, kai Azijos tyrai".

Aš manau, kad jie tuoj čia bus ir pristatys visokių gerybių, nes mūsų kaimiečiai nėra biedni. Jie turi geros duonos, lašinių, dešrų, kumpių, padrasinai tovariščių Staliną. Bet jis, lig netikėdamas man, pamojė ranka, sakydamas: "Aš abejoju, nes iš patyrimo žinau, kad tie buržujai kaimiečiai yra labai gudrūs, ir kaip tik pamato mano kareivius, tai taip moka viską paslėpti, kad ir geriausi mano šnipai nepajėgia nieko surasti. Dažnai jie mano idėjos vykintojus sutinka su spragilais, šakėmis, dagliais, kad net prisieina ištisus kaimus iššaudyti.

— "Bet to negana, jeigu ir pasiseka kurį kaimą užimti be mūsų, tai tie kaimiečiai tuoj pasidaro tokie lentiniai (tinginiai) ir bevelina patys geriaus baidauti, negu dirbti ir pagaminti net sau maisto. O mano nieko nelieka ką nors iš jų paimti.

— "Tiesiog nesurandu priemonių, kaip tuos buržuus kaimiečius išmokinti būti gerais mano sovietiškos valstybės pilieciais." Matau, kad tovariščius turite gražius tikslus - pasiryžimus. Be to, suprantu, kad esate gilios išminties žmogus, ir geras ekonomistas, bet aš norėčiau vieną dalyką tovariščiai patarti, žinoma jeigu tai būtų priimtina.

NELEISTINA PROTAUTI

"Mano valstybėje nėra leistina niekam protauti ir minčių reikšti, arba patarimus duoti. Aš tik vienas, kaip vadas turiu teisę protauti ir visi turi būti mano vieno protavimu patenkinti. Kaip tik leidi kam nors reikšti mintis, tai jie tuoj virsta kontrevoliucionieriais, buntovščikais, sovietų valstybės išdavikais ir juos prisieina iššaudyti. Net geriausius savo tovariščius, su kuriais sykiu kėliau revoliuciją, verčiau nuo sosto carą turėjau iššaudyti, nes jie išdrįso mane kritikuoti, nurodyti mane klaidas, o aš kaip visų bolševikų vadas esu neklaidingas, todėl negaliu būti kritikuojamas. Bet, kad tu nematytum, jog Stalinas jau yra tokis nedemokratiškas, tad tau padariau išimtį; tad sakyk ką tokio norėjai man patarti".

Aš manau ar nebūtų geriau, kad žemė ir visoki turta palikti kaimiečiams kaip jų nuosavybę. Aš suprantu, kad kiekvienam žmogui yra, kaip ir prigimtas noras turėti kokią nors nuosavybę. Žmogus, būdamas savininku, kad ir nedidelio žemės sklypo, uoliau dirba ir daugiau pagamina produktų. Turėdamas visko, noriau atiduos dalį savo gamybos valstybės palaikymui.

STALINO KVAILA SNEKA

"Tas tiesa, kad žmonėms yra prigimtas noras turėti nuosavybę. Vienok mano tikslas yra tą žmonių prigimtį pakeisti. Taipgi ir pacios gamtos įstatymus pakeisti nauja generacine tvarka. Aš tą senai jau būčiau padaręs, bet tą darbą man labiausiai trukdo žmonių tikėjimas į Dievą. Žmonės tikėjimas į Dievą, mano, kad jų prigimtis ir gamtos tvarka yra Jo su tvarkyta. Todėl nenori mano tvarkai pasiduoti. Užtat man prisieina visą darbą ir pastangas sunaudoti, kad sugriauti žmonėse tikėjimą į Dievą."

Man toji Stalino šneka pasirodė nuobodi, kvaila. O prisiminus, jam apie tikėjimą, atsiminiau, jog aš buvau pasiryžęs nueiti bažnyčion. Tad atsiprašęs, kad nebeturiu laiko ilgiau

Valančius Žmonių Atmintyje

Jau kapa su viršum metų, kaip tas didysis žemaitis užgeso, bet dar jis tebėra gyvas žmonių atsiminimuose, kuriuose visur išreikšta jam pagarba ir prisirišimas. Šie keli atsiminimai yra nugarsti žmonėse pasakojimai apie vysk. Valančių. Vieni iš jų tai legendos, (katros, patys atskirsite), o kiti tai tikri faktai.

Valančiaus išrinkimas į vyskupus

Tą istoriją girdėjau senokai iš mamos lūpų, kada vos galėjau pašlibzdavoti. Valančius buvęs "spraukus", visus kunigus visur užvadydaves, o šiam nepatiko tokios mandrystės, o dar jis vis išdavęs lietuvišką kalbą.

Kartą, kai nebebuvo vyskupo, rodos, kad iš Petrapiilio pareikalavė, kad at-

su juom kalbėti, norėjau eiti, bet pamaciau, kad aplink mane stovi aukšta akmeninė siena. Bandžiau ją perlipti, bet tuoj pasirodė keletas ginkluotų raudonarmiečių, kurie surioko: — "Stok! Tau nevalia tenai lipti!" Ir pradėjo į mane taikinti šauti.

Bandžiau paaikškinti, kad aš noriu nueiti bažnyčion išlaukty mišiu, bet raudonarmiečiai ir Stalinas nusikvatojo: "Pas mus tokių kvailyščių nėra, kad bažnyčion vaikščiotų".

VELNIAS STALINO KAILYJ

Pamatęs, kad likau velnio vergu, kurs ilindęs į Stalino kailį, pagavo mane į savo pinkles, pradėjau jaudintis, galėčiau. Tuom tarpu pabudau iš miego ir patyręs, kad mano sapnuota, džiaugias ir dėkojau Dievui, jog tai buvo tik sapnas, o ne tikrenybė.

Sis sapnas davė man įkvėpimą parašyti šias mintis ir "Darbininko" skaitytojus persergėti, kad saugotumės bolševizmo pinklių. Bolševizmo idėjos yra niekas daugiaus, kaip tik tuščias sapnas. O jo obalniai, kurie skamba lig kokis gražus paukštuko čiulbėjimas, bet greitai pavirsta į žiaurią, ginkluotą, diktatorišką vergiją. S. B-tis.

Stud. P. Jurkus

Valančius kortomis lošia kunigus

Buvo kadaise tokie laikai, kada rusai neleido įšventinti kunigų, neleidė statyti bažnyčių, kryžių. Vyskupas su rusų diduomenė kortomis lošdaves ne iš pinigų, bet iš kunigų. Kada jis tik iš kunigų lošdaves, tada jam labai sekėdavo. Kunigus net nakčia šventydaves, kad kartais neprišikabintų vėl rusai. Toks "išloštas" kunigas kungė Mužikas vyskupu, prieš kurį reikią lenktis. Nieko nepadarysi, nes jis vyskupas.

Penkapeikis ar agnosėlis

Visi senosios kartos, kurie savo metus skaičiuoja kapoms, pamena šį žemaitį vyskupą. Daugumai iš jų yra tekę susidurti akis į akį, nes Valančius mėgdavęs vaikus. Jis visada su savim šio to nešiodavęs vaikams pamasinti. Sutikęs vaiką, duodavęs mažų riestainėlių, o paskui ant delno padėdaves penkapeikį ir agnosėlį. "Imk tik vieną" — sakydaves vyskupas. Jei vaikas už penkapeikio čiopst, tai vyskupas pamokslėlį vaikui, sakė, net išbardavęs. O jei už agnosėlio, tai pagirdavęs ir net penkapeikį atiduodavęs.

Vyskupas veža žydę

Kartą vyskupas važiadavęs iš Žarėnų į Varnius. O dienos baurumėlis: upėmis lijo. Ir šit per molynus, blokus kelius klampioja žydė, rodos, su našteliu ant pečių. Vyskupas sustabdęs arkli ir kviečia pas save į karietą, o žydė didžiausia baimė, pamanyk, vyskupas kviečia, nesibijo vargšų žmonių. Visą kelią su ja šnekejęs. Ji buvusi neturtinga, tai vyskupas jai atidavęs savo skarą ("kuskelį"), kurią buvo pasiėmęs kelionėje. Po to ta žydė net verkusi iš susijaudinimo.

Vyskupas Valančius dažnai šnekėdavesis su paprasčiausiais žmonėmis, o jo namų durys visados būdavo visiems atdaros. Galėjau eiti, kada norėjai ir kaip apsidaręs ir tartis kaip su tėvu. Dažnai klausydavo išpažinčių ir eidavo aplankyti sergančių proto liga kunigų, kurie gyveno žmonių vadinamame "rakty" vienuolyne, kurs buvo ko-

kie 5 km. Laukuvos linkui. Valančius kortomis lošia kunigus. Buvo kadaise tokie laikai, kada rusai neleido įšventinti kunigų, neleidė statyti bažnyčių, kryžių. Vyskupas su rusų diduomenė kortomis lošdaves ne iš pinigų, bet iš kunigų. Kada jis tik iš kunigų lošdaves, tada jam labai sekėdavo. Kunigus net nakčia šventydaves, kad kartais neprišikabintų vėl rusai. Toks "išloštas" kunigas kungė Mužikas vyskupu, prieš kurį reikią lenktis. Nieko nepadarysi, nes jis vyskupas.

Ylakiuose ispūdingas pamokslas

Visur vyskupas Valančius sakydaves pats pamokslus, skleidamas blaivybę. Taip kartą Ylakiuose sakė. O kai priėjus prie tos vietos, kad jis palaidojas "pikoko dūšę", varpas pradėjęs skambinti. Tada visi žmonės kniūpsčia puolė, mūšėsi ir krūtinę, ir vyskupas prisaiķinę žmones nebegerti dėgtinės.

Valančius skelia per ausį

Šita istorija atsitikusi su Ignu Gorainiu, gyv. žem. Kalvarijoje. Jis dabar jau devintąjį dešimtąją, gal jau įkabinio į dešimtąją. Jis tada tebuvęs geras vaikėzas. Gadunavo klebonas išsiuntęs jį į Kauną parnešti šv. aliejų prieš Velykas. Gelžkelio arti nebuvo. Teko pėsčiam šaudyti į Kauną. Per tris dienas pasiekė Kauną. Kur tau žmogus iškentėsi, nematęs traukinio, reikią eiti pažiūrėti. Per visą miestą bruku apsiavęs su naginėm ir su puslėtomis kojomis, maži pyragai, bet ką tas jaunam reiškia. Rytme-

ti, pernakvojęs kaž kur ar "stalnėse", jis paprasė liokajaus ar negalėtų pas vyskupą, noris knygelę nusipirkti. Liokajus pasakęs, kada galima eiti. Jis vyskupą sutikęs ant laiptų besisnekančią kitą kunigą. "Vyskupėli" — su norėjau knygelės pirkti", — su nužemintu balsu kreipėsis, bet Vyskupas nieko neatšakęs. Kai nuėjęs kunigas, jis įsivedęs jį į kambary "pakajų" ir jam, brač, per ausį. "Ar žinai, su kuo aš šnekejau. Tas gali būti vilkas avies kailyje, nors ir kunigas. Reikią būti atsargiems". Žmogelis ir į šašaras puolęs, ir į ranką bučiavęs, ir paskui už rublį nusipirkęs, rodos, ar maldaknygę ar "Paaugusių žmonių knygelę" ar kitą kurį galą, dar jam vyskupas pridėjęs bent porą knygelę ("Vaikų knygelę" ir k.) ir šis patenkintas išėjęs namo, matęs vyskupą, traukinį ir dar net į ausį gavęs. Šis davimas ir buvęs pats įdomiausias.

Rusai padeda Valančiui

Kartą rusai sužinoję, kad pas Vyskupą atvežę daug naujų lietuviškų knygų. Tuoju kratai. Namai apsupti, nebeišneši, o čia koridorių stovi didelė skrynė su knygomis. Pasirodžius pasistomis žandarams, jis išmetęs ar 5 rublius, sakydamas: "Išneškite šitą skrynėlę į daržinę, ateis tuoj vyresnieji, nepatogu". Šie išnešė, o kai atėjo vyresnieji, nieko nerado, o iš daržinės paslėpti jau buvo kam.

Ž. P.

Telefonas: Plaza 1350.

Jonas Grebliauskas

Graborius ir Balsamutojas

423 S. Paca Street,

BALTIMORE, MD.

ANGLISKAI-LIETUVIŠKAS ŽODYNAS

Ką tik gavome iš Lietuvos vieną geriausių A Herlito Angliškai-Lietuvišką Žodyną (Dictionary) Jis turi 399 puslapius, brošiūros — minkštais popieriniais apdara. Kaina tik \$1.75. Užsakymus siųskite tuojau, nes apribotą skaičių teturime.

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

nemažėja gi, ir nežiūrint didelių pastangų, nežinia kaip ilgai valstybė dar pajėgs juos šelpti.

Viso pasaulio padėtis yra labai rimta ir perdaug pavojainga. Sukretimams išvengti ekonomistai sugalvoja šimtus teorijų, tačiau blaiviai galvojantiems aišku, kad socialinio klausimo sprendimas žino tik du atsakymus: Roma (Vatikanas) arba Maskva, materialistinės pasauližiūros vyriausia atstovė, kuri, grasydama krikščionybę Judui Iskarijotui pastatė paminklą.

Pirmiausia Socialinis Teisingumas

Komunizmo idėjos, neabejotinai, iš pagrindų yra klaidingos ir jų pritaikymas gyvenimam pridarė baisių dalykų. Tačiau viena tiesa komunizmo skelbėjai iškėlė tikrai pagrįstai, būtent tai, kad šių dienų kapitalistinėje santvarkoje nėra socialinio teisingumo. Kad to teisingumo darbdavių santykiuose su darbininkais ir turtingųjų su vargšiais yra permaža, tatau Kat. Bažnyčia jau yra pastebėjusi daug ankščiau.

Iš Bažnyčios vadų pusės dažnai buvo ne tik pastebėta, bet ir nurodyta geresnio susitvarkymo būdų bei galimų, nekarta Popiežiai maldaujamai ragino tikinčiuosius ir visus ki-

tus nuosirdžiai susirūpinti socialinio gyvenimo pertvarkymu bei darbininkų būklės pagerinimu. Reikia tik išigilinti ir enciklikų **Reum novorum** ir **Quadragesimo anno** mintis. Dėl jų išmintingumo ir naudingumo sutaria visi, kuria tik jas pažįsta.

Didelė Bažnyčios doktrinų socialinė vertė yra pripažįstama ir nekatolikų ir nekrikščionių kraštuose. Atsimename, kaip reikšmingai buvo įvertinta paskutinė Šv. Tėvo Pijaus XI socialinė enciklika Amerikos didžiosios spaudos, kurios vadovybėje yra žydų ir laisvamių. Vien tik tie, kuriuos yra apakinusi aistra bei neapykantą, užmerkia savo akis tiesos šviesai ir su ja atkakliai kovoja.

Šitos rūšies žmonės mėgsta skelbti priekaištą, esą, katalikybė socialinio klausimo niekad negalesianti pilnai spresti, kadangi ji propaguojanti vėčiau saldžią labdarybę, kaip griežtą socialinį teisingumą. Tačiau tai netiesa! Didysis Bažnyčios Autoritetas, Pijus XI yra kuo aiškiausiai pasakęs: "Darbininkas neturi gauti išmaldos pavidalų tai, kas jam priklauso teisėtai. Negalima atsipirkti nuo sunkių teisingumo pareigų mažomis dovandomis, duodamomis labdarybės vardu. Meilė ir teisingumas dažnai deda pareigų, kurios liečia tą patį dalyką, bet kiekviena iš kito atžvilgio. Darbininkų jautrumas dėl savo teisių, kurios jiems priklauso iš kitų, yra visai pateisinamas, nes jie juk nusimano savo vertę.

Socialinis teisingumas reikalauja, kad pri-

deramų atlyginimų darbininkui būtų patikrintas pragyvenimas jam pačiam ir jo šeimai; kad jis pajėgtų įsigyti kuklią nuosavybę ir tuo būdu apsisaugoti nuo visuotinio skurdo, kuris yra tikra nelaimė; kad viešojo ir privatinio draudimo būdu jam būtų padedama senatvės, ligos ar nedarbo atvejais...

Ekonominių gėrybių turi būti pakankamas kiekis, kad jų galėtų užtekti padoraus pragyvenimo reikalams ir kad jos dar įgalintų pasiekti kilnesnį kultūrinį gyvenimą, kuris, naudodamasis prideramų saiku, ne tik nekludodorybingam gyvenimui, bet, priešingai, jį skatina ir jam padeda...

Ar neapgailėtina, kad nuosavybės teisė, kuri yra Bažnyčios pripažinta, kartais būna piktai panaudota, stengiantis nutraukti iš darbininko teisingą atlyginimą ir paniekininti socialines teises, kurios jam priklauso?" (Enc. "Apie ateistinį komunizmą").

Pirmiausia tad socialinis teisingumas. Jei didžiuliam pasaulio turtui ir toliau bus sumti į keliasdešimt milijonų koncernų ir keliolika stambiausių bankų, kurių akcininkai yra turtų savininkai, o didelė dauguma tampa proletarais, daugiau nieko neturinčiais, kaip tik tiek, kiek per dieną uždirba, tai tokia padėtis nežada nieko gero.

Žmonės, kurie dieną ir naktį veda kovą dėl kasdieninės kashio, kurie nuolat svyruoja tarp darbo ir nedarbo, kurių likimas priklauso nuo kapitalistų vienokių ar kitokių gudry-

bių, šitie žmonės kuo kitu domėtis neturi nei noro. Neteisingas turtų paskirstymas juos sleigia taip stipriai, kad jų protą apnyksta labai audringos mintys.

Kova su kapitalizmu nėra kova su teisingu turtų įsigijimu ir teisingai įgyta nuosavybe. Kova su kapitalizmu tai kova su išnaudojimu, kova su sistema, kuri milijonus žmonių padaro beteisius, neturtingus bei vargstancius. Katalikai šią kovą veda ne dėl turtingųjų neapykantos, bet dėl vargšų meilės.

O tie, kurie ir nedirbdami gauna didesnę algą ar iš stambaus kapitalo procentų gyvena, kurie kada tik nori naudotis prabangiais hoteliais ar puikių vilų paunksmėje tik sportuoją ir žaidžia — tie visi turėtų atsiminti, kad yra ir kita klasė, klasė taip pat žmonių, kurie už nedidelį atlyginimą per dienų dienas turi stovėti liejyklose prie įdegusių katilų arba žemės gilumoje aukštelininki kapoti akmenis anglį.

Gal šitoks prisiminimas padėtų išvengti klaidos, kurią visi didieji Rusijos dvarininkai ir biznio magnatai suprato, dėja, jau po laiko. Ar ne geriau būtų buvę laisvų noru atiduoti pusę savo pajamų, negu visko netekti? Jie būtų patys sau, savo šeimoms, savo tėvynei ir visam pasauliui milžiniškai patarnavę, jei būtų geruoju atidavę neteisybės ryklę, kuri prievarta ištraukta, taip skaudžiai juos pačius nuplakė.

(Bus Daugiau)

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

GARDNER, MASS.

KATALIKŲ DARBUOTĖ DIDĖJA

Šios kolonijos lietuviai, geri katalikai yra labai dėkingi Dievui už suteiktas malones ir gausius atlyginimus mūsų pradėtam darbe. Aušros choras darbuojasi kiek tik gali katalikiškoje dirvoje.

Mes turime keletą gerų veikėjų, kurie yra darbštūs, energingi, garbės neieškanti asmenys. Jiems rūpi darbo pasisekimas. Jų užduotis yra sutraukti visą jaunimą į vieną būrį. Pradžiai yra labai puiki. Tik reikia, kad ir senesni padėtų, o ypač bizniečiai. Tikslas labai geras: pagyventi jaunųjų tarpe katalikišką tautišką darbą. Mes negarbiname nė vieno bronzinio guzikuko, nes mes turime Dievą ir jį garbiname. Jis mums suteikė gyvenimą ir visus malonumus. Mes dainuojame dainas apie savo tėvėlių tėvynę, apie tėvynės buvusius didvyrius. Jei turėtume bažnyčią, tai giedotume bažnyčioje; niekados nedainuosime apie diktatorių Staliną, jo "rojų", nes tai yra didžiausias raudonųjų absurdas, tai didžiausias raudonųjų pelų maišas.

Nemanykite, mieli broliai katalikai, kad čia yra mano tuščias, niekam nežingeidus pasigrymas. Jūs, mieli broliai, kurie turite savo parapijas, savo bažnyčias ir visą eilę katalikiškų darbų, gal ir nesuprasete raudonoje atmosferoje. Per penkio metų mes nedrįsime viešai vadintis katalikais; nenorėjome susikurti, nenorėjome girdėti šlikių žodžių, nes mes buvome pravardžiuojami: "asilai, šventakupriai, juodaskvernių padalkomis, didžiausiais tamsūnais" ir tt. Bet mes dabar atgijome ir pradėjome veikti.

PIRMUTINIS AUŠROS CHORO PIKNIKAS

Birželio 25 ir 26 dieną, Lietuvių kempėje įvyko Aušros choro, vadovystėje vargonininko

Jurgio Stačioko iš Athol, Mass., pirmutinis piknikas - gegužinė. Šeštadienį po pietų buvo labai gražus oras, užtat į šokių susirinko labai daug gražaus jaunimo, kurs buvo užganėdintas, nes grojo labai geras orkestras.

Sekmadienis buvo lietingas; lyjo beveik per ištisą dieną ir vakarą. Sporto programa, kuri turėjo įvykti tuo po pietų, neįvyko. Tačiau, 6 valandą vakare įvyko Aušros choro programa kempės saliuokė. Dainos gerai sudainuotos. Žmonių buvo neperdaugiasiai, bet pelno Aušros chorui liko virš pusę šimto dolerių. Turiu būtinai tarti širdingą ačiū dovanų aukotojams: Jurkų šeimai, Baldwinville ir šio miestelio Juškų šeimai ir Mickaus šeimai. Taipgi turiu tarti ačiū visiems svečiams, ypatingai tiems, kurie nebijojo lietaus ir atvažiavo į mūsų pikniką iš sekančių miestų: Athol, Fitchburg, Wincendon, Worcester, Baldwinville, Greenfield ir iš kitų. Rudenį vėl yra manoma surengti kitą pikniką.

100 GARDNERIEČIŲ DALYVAVO LIETUVIŲ DIENŲ MARIANAPOLYJ

Dviem didžiuliais busais, vienu Aušros choras, kitu Sv. Petro ir Povilo pašelpinė draugija, o kita tiek automobilius 4-tą dieną liepos traukė į Marianapolį - Lietuvių Dieną. Nekalbėsiu nieko apie pačią Kolegiją, kurią kiekvienas lietuvis turėtų nors sykį savo gyvenime aplankyti. Tai yra lietuviškos širdis, lietuviškos tėvynės, ir lietuvis turėtų sau už garbę paremti Marianapolio Kolegiją.

Man, kaipo gardneriečių, buvo labai malonu žiūrėti į parodoje maršuojančius Sv. Petro ir Povilo draugijos narius; plėvėjuojančius Amerikos ir Lietuvos vėliavas ir į tokią gražią draugijos vėliavą. O vėl, kiek džiaugsmo mums gardneriečiams sukėlė žiūrėti į Aušros choro narius, tuos taip gerai pažįstamus veidus, išsiskleidžiusius tarpe kitų choristų. Jeigu dar kurio gardneriečio širdis nebuvo kupina džiaugsmo, tai dienos vedėjo pagyrimas per garsiakalbį gardneriečių ir jų vado Jurgio Stačioko, kaipo choro mokytojo, užpildė kupinai tūkstantinės minios aplovismentais. Mums gardneriečiams suteiktas didelis garbės vainikas. Ilgai, ilgai mes neužmiršime tų garbingų žodžių; ilgai ilgai mūsų ausyse girdėsime tūkstantinės minios aplovismentai ir mes visi stengsimės dar daugiau darbuotis katalikiškame - lietuviškame darbe. Mėnulis.

Intertypo Fondui Didelis

PIKNIKAS!

Rengia Naujosios Anglijos LDS Apskritis

Liepos-July 31 d., 1938

Palangos Parke, Methuen, Mass. (Lawrence)

Pradžiai 1 Valandą po pietų

Šis piknikas bus vienas gražiausių ir didžiausių, nes į jį žada suplaukti ne vien Naujosios Anglijos lietuviai, bet žada būti net iš New Yorko, New Jersey ir Pensylvanijos.

I. J. FOX didžiausia kailinių firma Amerikoje paskyrė per savo lietuvių atstovą BERNARDĄ KORAITĮ didelę dovaną — MOTERIŠKĄ FUTRĄ — FUR COAT vertės \$250.00. Antra dovana bus - Rašomoji mašinėlė.

Reikia pažymėti, kad Palangos daržas yra vienas gražiausių Naujoje Anglijoje. Palangos Daržas tai naturalus miškas ir taipgi yra puikus ežeras, kuriame jaunimas ir suaugusieji galės nevien pasinaudoti pikniko įvairybėmis, bet ir puikiai pasimaudyti šiltame ežero vandenyje.

Sportui Vadovaus: M. Grendelis, Aleksandra ir Ona Ivaškai

Ižanga dykai.

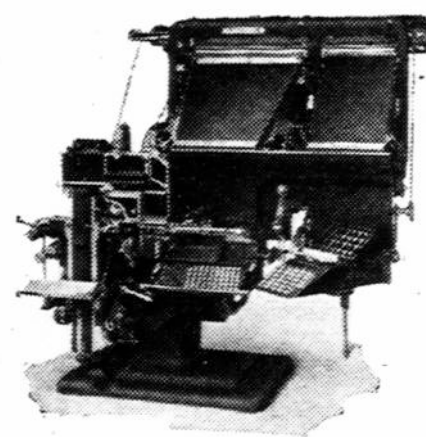
Visus nuoširdžiai kviečia dalyvauti RENGĖJAI.

Rašomoji mašinėlė, kuri bus dovanota vienam šio pikniko dalyviui.

I. J. FOX per p. B. Koraitį dovana \$250.00 vertės.

Naujas "Intertype"

Zanas Jonavičius Rašo, Kad Gražiai Sutiko Legionierius

Dariaus ir Girėno 271 Posto Legionierių Lietuvos ekskursijos vadas, Zanas Jonavičius, rašo, kad Kauno stotyje gražiai sutiko atvykusią traukinį iš Amerikos legionierius ir legioneres. Stotyje legionierius sutiko Užsienių Lietuviams Remti Draugijos pirmininkas, adv. Skipitis, poetas Liūdas Gira, Saulių Sąjungos atstovai, šaulės su gėlėmis bei gražus kauniškių būrelis.

Legionieriams, legionierėms ir jų šeimoms šaulės įteikė gėlių. Adv. Skipitio ir Saulių Sąjungos atstovų atvykusieji svečiai buvo pakviesti į stotį užkandžių. Užkandžių metu, adv. Skipitis savo žodyje pasidžiaugė, kad atvyko į Lietuvą toks gražus kelių dešimčių brolių lietuvių legionierių būrelis. Adv. Skipitis priminė, kad Lietuvoje nėra tokių dangoraižių, kaip Amerikoje, bet čia Kaune irgi yra gražių namų, kur galima turėti neblogų patogumų. Sveikino 20 m.

nuo įvedimo Krikščionybės mūsų Tėvynėje. Tad norėtume kuo nors šitus metus pažymėti. Mūsų Merkinės bažnyčia po karo gerokai nukentėjo. Daug reikėjo išgyti reikalingų drabužių, bažnytinį daiktų. Ačiū Dievui po truputiuką ir darome, kiek kas išgal. Bet mums labai liūdna, kad mūsų bažnyčia taip garsi savo praeitimi, statyta dar Lietuvos Kunigaikštė, neturi varpų - dzvanų. Prieš karą žmonės turėjo gražius varpus, bet rusų valdžia išvežė į Rusiją iš kur iki šiam laikui ir negrįžo. Taigi šiais Jubilėjaus metais norėtume nors vieną didesnį varpą nusipirkti Vokietijoje, kuris kainuotų apie 500 dol. Dalį pinigų tai gal ir surinksime savo parapijoje, bet visą tai bus sunku.

Turėdami omenyje, kad Amerikoje gyvena ir nemažas skaičius Merkiniečių, kurie dar atsimena savo senąją parapiją, manome kreiptis prie jų su širdingu prašymu, kad jie savo nors mažomis aukomis, paremtų mūsų bažnytelę.

Šiuo tad nuobodžiu laišku drįstu kreiptis prie Gerb. Pono, ar nesutiktumėt savo tarpe pažįstamųjų pasidaryti ir kiek kas galėtų paaukoti, surinktus pinigų Merkinės bažnyčiai nupirkti nors vieną varpą, mums priimtą. Dar kartą atsiprašau, kad turu tiek drąsos kreiptis pas Tamstą tokiu reikalu. Bet kitos išeities nėra. Žmonės mūsų parapijoje yra toki vargingi, kokį manau nė vienam kempely Lietuvoje nerastime.

Ieva Lukošūnė.

Atsišaukimas iš Lietuvos

Šiomis dienomis p. V. Norkūnas iš New Haven prisiuntė kun. A. Juknevičiaus, Merkinės klebono ir dekaną laišką, rašytą p. Adomui Kudarauskui, Worcester, Mass. ir prašo jį patalpinti laikraštį "Darbininkas", ką ir atliekame.

Rašo: Didžiai Gerbiamam Ponui Kudarauskui Adomui! Nors Tamstos asmeniškai ir nepažįstu, bet girdėdamas nuo Jūsų giminių ir pažįstamų apie Tamstos gerą širdį, šiuo laišku drįstu kreiptis sekančiu reikalu: Siemet mes Lietuvos Katalikai švenčiame 550 metų Jubiliejų Kudarauskienė \$1.00.

Pinigus gali siųsti Merkinės klebono vardu ir adresu arba šioms asmenims, kurie persiųs į Merkinę, būtent, Vl. Norkūnui, 818 Woodward Ave., New Haven, Conn.; Adomui Kudarauskui, 6 Malmo St., Worcester, Mass.

MASPETH, L. I., N. Y.

Alena Brusukienė, gyvenanti 54-46 — 71st Street, Maspeth, N. Y. su savo sūnais reiškia širdingą padėką kun. P. Lekešui už aplankymą namuose, už iškilmingas šv. mišias ir visas maldas bažnyčioje ir kapuose, už salę, kurioje leido susirinkti šermenų palydovams poilsui ir užkandžiui po laidotuvių. Taipgi reiškia širdingą padėką kun. J. Aleksūnui, kun. C. Paulioniui, kun. J. Laurinaičiui, kun. J. Varnaičiui, savo giminėms, kaimynams ir prieteliams už užuojautą nuliūdimo valandoje, už šv. mišių ir gėlių aukas ir atsilankymą ir budėjimą šermenų se mano a. a. vyro Kazimiero Brusoko ir už skaitlingą palydžių vėlionio kūno į bažnyčią ir kapus. Lai Visagalis Dievas užmokės Jums amžinomis gerybėmis.

Alena Brusukienė.

Lietuvos Vyčių 26-as Seimas Chicago, Ill.

Šiais metais Lietuvos Vyčių 26-tas Seimas įvyksta antradienį, trečiadienį, ketvirtadienį, rugpj., 9, 10 ir 11 d., Aušros Vartų parapijoje, Chicago, Ill.

Visi parapijiečiai subruzdavo ir plačiai kalba apie šį jaunimo suvažiavimą.

Vietinė kuopa daug darbuojasi, kad Seimas visais atžvilgiais pasisektų, ir be abejonės bus sėkmingas, kadangi visi nariai prisideda darbu.

Seimo programa tikrai bus įvairi. Delegatai gaus progą pamatyti Chicagos miestą ir plačiai žinomas įstaigas.

Kadangi dabar yra naujų narių vėjus, kuopos žymiai padidėjo. Tad, kuopos, naudokitės šia proga ir siųskite pilną kvotą delegatų į Seimą, kad galėtumėm pravest naudingų organizacijai nutarimų.

Visais Seimo reikalais kreipkitės į kom. sekr. M. Brazauskaitę, 2232 South Bell Ave., Chicago, Ill. Lauksime visų! Marbė

PATAPK AMERIKOS PILIEČIU!

Manant apsigyventi Amerikoje, reikėtų kiekvienam patapti Amerikos piliečiu. Daugelyje įstaigų yra griežtai reikalaujama, kad kiekvienas darbininkas būtų Amerikos pilietis — kitai neduoda darbo. Norintieji išsiimti pilietiškas popieras, nusipirkite knygutę "Pilietybės katekizmas", kuri padės Jums tapti Amerikos piliečiu. Jos kaina 15c., su prisijungimu 20c. Rašykite: "DARBININKAS" 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

NAUJOS KNYGOS

TIKĖJIMO SKYDAS, parašė kun. Juozas Židaničius. Šios knygos autorius gražiai išaiškina Krikščionybės pagrindus. Taipgi savo knygoje vyksta atsako į įvairius užmetimus bei prieštara. Ši knyga turėtų rasti kiekvieno kataliko namuose. Knyga yra 389 puslapių. Kaina tik \$1.00.
PRANAŠYSTĖ, scenos veikalas. Iš anglų kalbos vertė kun. Dr. Jonas Navickas, MIC. Kaina 25c.
DU VAINIKU, scenos veikalas — tragedija penkiuose veiksmuose. Parašė kun. Dr. Jonas Navickas, MIC. Kaina 25c.
ZYDU KARALIUS, drama. Vertė kun. Dr. Jonas Navickas, MIC. Kaina 25c.
SEPTYNI KRISTAIŠKŲ ŽODŽIAI NUO KRYŽIAUS, parašė kun. Pr. Juškaitis. Knygtė gražiai iliustruota Kristaus Kancios paveikslais. Kaina 25c.
SKAITYK — Rasi UZSILEPTĄ TURTA, parašė kun. V. Kulikauskas, MIC. Knygtė laisvai suprantamai išdėstyta šv. mišių vertė ir nurodyta jų klausymo būdas. Kaina 20c.
Knygos gaunamos: — Darbininkas 366 West Broadway, So. Boston, Mass.

BATCHELDER WHITTEMORE COAL CO.

We Recommend and Guarantee
NEW ENGLAND COKE
THE FUEL FOR Modern HOMES

834 MASS AVE.
BOSTON
Hig 1920

108 Dorchester Ave.
So. Boston, Mass.
Tel. 1830 SOUTH Boston.

Aušros Vartų Parapijos Metinis

PIKNIKAS

SEKMADIENI,

Liepos-July 17 d., 1938

Parapijos Darže, So. Worcester, Mass.

Šiame Piknike bus: Sportas, Muzika, Šokiai, Dainos, Skanūs Valgiai, Gėrimai.

Pradžiai 1 Val. po pietų

Visus nuoširdžiai kviečia Dalyvauti — Klebonas ir Rengėjai

Laiškas Amerikos Lietuviams

Kai 1918—1920 metais naujai atkurtos Lietuvos laisvė buvo pavojuje, Jūs, brangūs broliai, atjaušdami sunkią savo senosios tėvynės padėtį, visomis priemonėmis gausiai rėmėte mūsų pastangas ir padėjote išsaugoti tik ką paskelbtą nepriklausomybę. Ir štai Lietuva, apsigynusi nuo visų priešų, ėmė tvarkytis viduje ir kurti iš naujo tas tautines bei kultūrinės vertybes, kurių kūrybą svetimieji visą laiką buvo trukdę. Įėjusi į normalaus valstybinio gyvenimo kelią, lietuviai tauta susirūpino ir tų savo vaikų likimu, kurie prievarta buvo išplėsti klasingu pietų kaimyno žygiu. Įsteigiama Vilniaus Vadavimo Sąjunga, kurios tikslas ruošti tautai didžiam istoriniam žygiui, paremtam teisybe, teisėtumu ir nuosaikumu. Šiam kultūrinės kovos frontui finansiskai sustiprinti įsteigtas Vilniaus Geležinis Fondas, kurio Komitetas 1932 metais atsisaukimo, įdėtu visoje Amerikos lietuvių spaudoje, kreipėsi į Jus, Amerikos lietuviai, ir Tamstos aktyviai rėmėte Vilniaus darbą, pirkdami Vilniaus pasus ir ženklelius ir šiaip gausiai aukodami Vilniaus Geležiniam Fondui.

Kovo 17 d. ultimatumu lenkai, grąsindami jėga, privertė Lietuvos vyriausybę užmegzti diplomatinis santykius, kurių ligi šiol lietuvių tauta, protestuodama dėl Suvalkų sutarties sulaužymo, griežtai vengė. Nėra abejonės, kad lenkai ultimatumo įteikimo metu sutraukdami prie administracijos linijos kariuomenę ir ruošdamiesi avantiūriškam žygiui, turėjo galvoje vien tik diplomatinį santykių sunormavimą, paremtą abipusiu lygiateisiškumu. Tai matėme iš to, kaip lenkai elgiasi šiuo metu su 1920 m. okupuoto Vilniaus krašto lietuviais. Jų būklė nė šiuo metu nė kiek nėra pagerėjusi, nors jau trečias mėnuo, kai santykiai yra. Nežiūrint daugelio pareiškimų atsakingų Lenkijos politikos vyrų apie tai, jog santykius užmezgus, Vilniaus krašte įvesti lietuviams tautiniai, visuomeniniai ir kultūriniai suvaržymai būsią atšaukti, ligi šiol niekas nepasikeitė. Lietuviškos mokyklos ir skaityklos uždarytos. Dažna lietuviška knyga laikoma priešvalstybišku agitatorium ir todėl konfiskuojama ar draudžiama įvežti iš Laisvosios Lietuvos. Draugijų veikimas neleidžiamas atgaivinti. Prieš lietuvius rengiami išsišokimai, pasireiškia lietuviškose parapijose vėliavų draskymu ir kitokiais negražiais darbais. "Ryto" ir labdarybės draugijose neleistinai šeiminkauja vaivados skirti globėjai. Lietuviams keliamos už priešvalstybinę veikimą bylos ir policijos vykdomos kratos, ypač Vilniaus krašto kaimuose, nė kiek nesumažėjusios. Ir tai ne viskas, iš kai kurių šaltinių turime žinių, jog iš tikrųjų šiuo metu lenkai nė nemana suteikti kurių nors tautinių teisių Vilniaus krašto lietuviams.

Tokie sunkūs suvaržymai Vilniaus krašto lietuvių, gyvenančių Lenkijos valdomoje teritorijoje, Tamstoms, gyvenantiems laisvės šalyje turėtų, atrodo, sunkiai suprantami. Juo labiau, kad taip yra save kultūringa vadinančioje ir svarbią Europos politikos misijonieriaus rolę vaidinančioje Lenkijoje!

Šie skaudūs reiškiniai akivaizdoje sklandžiai einančių tarpvalstybinių derybų, kuriose iš Lietuvos pusės rodoma tiek geros valios ir taurumo ir ypač atsižvelgiant į tai, kad negausi lenkų mažuma laisvoje Lietuvoje niekieno nekludoma gali naudotis visomis kultūrinėmis priemonėmis, turi kelti nemažą susirūpinimą visoje lietuvių tautoje, nežiūrint kur jos nariai gyvena.

Brangūs Amerikos lietuviai, su gyvu dėmesiu sekėme spaudoje žinias apie Jūsų ryžtingus protestus ir iškilmingus pasižadėjimus remti tėvynę pavojuje, kada pietų kaimynas bandė tiesti savo neprietelišką ranką, kad užgrobūt ir sunaikintų, kas per 20 metų nepriklausomo gyvenimo didžiomis pastangomis buvo sukurta. Stebėdami Jūsų jautrų subruzdimą, jautėme, kad mūsų jėgos stiprėja, kad šioje kovoje ne vieni esame. Už tai Jums tariame nuoširdžiausią padėką.

Dabar jau tylu fizinio ginklo arenoje. Bet Vilniaus krašto padangė vis tebėra juodu šydu pridengta, vis tenai lenkinimo akcija tebetiesiama ir, atrodo, toliau dar labiau bus stiprinama, neabejotinai, net keliant koją ir į laisvąją Lietuvą.

Imdami šias visas aplinkybes dėmesin, kviečiame į garbingą ir didingą Lietuvių tautos darbą. Aukokime pagal išgalės Vilniaus Geležiniam Fondui. Pirkime Vilniaus pasus ir ženklelius. Remkime savo tautiečius okupuotame Vilniaus krašte, palaikydami tenai lietuvišką kultūrą ir tautinę sąmonę. Tegyvuoja mūmų Gedimino dvasia!

Vilniaus pasai ir ženkleliai gaunami visuose Amerikoje esančiuose Vilniaus Vadavimo S-gos skyriuose ir Vilniaus Geležinio Fondo stotyse. Aukas prašome tiesiog siųsti Vilniaus Geležinio Fondo Komitetui, Kaunas, Duonelaičio 9a.

Tikėdamiesi, kad šis mūsų laiškas ras Tamstų širdyse malonų pritarimą, kaip ir visuomet, iš anksto tariame nuoširdų ačiū. Kiekvienas Jūsų paaukotas šiam tikslui centas bus ypatingai vertinamas, o stambesnius sumas paaukojusiu varda bus įamžinti Komiteto įsteigtoje Vilniaus Aukso Knygoje, kuri bus padėta Tautos Muziejuje.

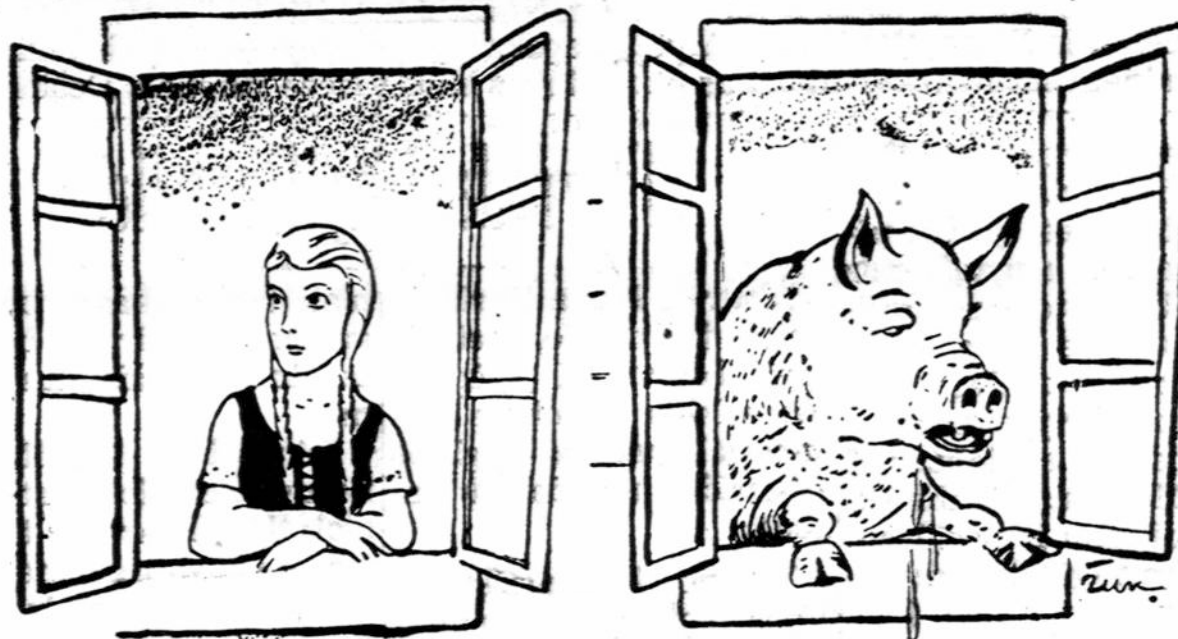
Vilniaus Geležinio Fondo Komiteto prezidentas: **Pirmirinkas Prof. Kan. F. Kemėsis, Iždininkas A. Kupeikėvičius, Sekretorius Dr. V. Kauza.**

Laikinoji sostinė Kaunas, 1938 m. birželio 9 d.

Kaip šaukia, taip atsiliepia

Ilustrowany Kuryer Codzienny savo 150 Nr. skiltyse patalpino šitokį piešinį su parašu (verčiame lietuviškai): „Kaimynas lietuviškai bus „kajman“ — krokodilas“. Taip laikraštis vaizduoja lietuvišką kaimyną...

Kuntaplio karikatūristas St. Žukas pietų kaimyną įsivaizduoja truputį kitaip. Parašą jis deda tokį: „Kiaulystė lenkiškai bus swinstwo, gi kas-tas swinstvas daro bus kiaulė, o ne kaimynas.“

Pennsylvanijos Žinios

LAISKAS

LRKSA NARIAMS
Gerbiame mūsų Bendarbiai,

Per Jūsų garbios organizacijos sekretorių p. W. T. Kvetkauską šiandien liepos 5 d. gavome čekį \$100.00, kurį mums paskyrė LRKSA 51-me Seime.

Didžiai įvertiname šią auką ir jau nekartą mums parodytą palankumą. Dėkingomis širdimis reiškiamės Jūsų visai organizacijai ir kiekvienam nariui asmeniškai mūsų širdingą AČIŲ.

Šis mūsų dėkingumas bus lydimas malda, kad Gerybių Davėjas laimintų visus LRKSA Narius gyvenime ir darbuotėje. O Jūsų organizaciją, visus jos žygius bei sumanymus, kad Aukščiausiojo Išmintis vestų prie gražiausių pasekmių.

Jums labai dėkingos, Sv. Kazimiero Seserys, Chicago, Ill.

Kandidatės Svajonė

JĖZUS KALBA Į SKAISTULIES KILNIĄ SIELĄ

Ar dabar duosi širdį man, Kaip savo tikram mylimam? Ar mesi žemės linksmybės Ir imsi luomą vienuolės?

Palikai namie tėvelius, Seseris, brolius ir genčius; Atmetei žemės linksmybes Ir ėmei luomą vienuolės.

Negaila man karčios kančios, Nei baisios mirties ant kryžiaus, Kai matau meilę mergaitės, Kad vengia sunkios nuodėmės.

Kai ateis valanda mirties, Priglausiu prie savo Širdies; Ir giedos chorai angelų, Lydės kūną iki kapų.

Kaip linksma bus Danguje, Kai tu sutiksi Mariją; Ir Ji meilingai prakalbės, Tau ant galvos vainiką dės.

Saint Clair, Pa.

Parem kime Pranciškietes

Lietuviai katalikai džiaugiasi, kad Seserys Pranciškietės atlieka labai didelį ir išganingą darbą mūsų išeivijoje. Jos ne tik atsidavusiai mokina vaikelius lietuvių parapijose mokyklose, auklėja lietuvaites akademijoje atitinkamam pašaukimui, bet taip pat varo socialinę veiklą tarp lietuvių kur dar nėra įsteigtos mokyklos. Tokiu atsidavusiu uolumu ir pasiaukojimu mūsų išeivijos gerovei, jos nusipelno tikrosios pagarbos ir dėkingumo iš pačių lietuvių.

VYKSTA Į PIETŲ AMERIKĄ

Seserų Pranciškietė vienuolija yra dar jauna, tačiau savo kilniais užsi-

mojimais ir nenustojančiu uolumu yra nuveikusi gausių naudingų darbų auklėjimo ir kultūros srityse. Seserims Pranciškietėms rūpi vartoti kultūros darbą tarp lietuvių ne vien Jungtinėse Valstybėse, bet jos dar susirūpino nelemta lietuvių padėtimi ir Pietų Amerikoje.

Iki šioliai nesirado nė vieno ordino ar kongregacijos, kuri pasiaukotų savo narių siųsti lietuvių katalikų misijoms Pietų Amerikoje. Tik Seserų Pranciškietė jauniosia vienuolija susirūpino to kontinento aplėistais lietuviams ir pasiketino šį rudenį siųsti penkias seseris į Pietų Ameriką; tos penkios seserės, kaip pavasario pirmo-

sios lakštingalos skris su aušrine ir pasiaukojančio heroizmo giesme į Braziliją, ir jos ten pasitiki apsigyventi tarp lietuvių jiems suteikti pagūdą, auklėjant jų vaikučius žydrijoje katalikybėje ir tvirtinant taurioje lietuviybėje, kad taptų dorovingi ir pavyzdiniai piliečiai.

KAIP TEN YRA TIKROVĖJE

Pietų Amerikoje, na ir Brazilijoje lietuvių katalikų reikalai yra tikrai apvertkinoje padėtyje. Komunizmas ir bedievybė plinta visuose frontuose. Kristaus tikrųjų apaštalų maža. Klimatas, dvasinės ir medžiaginės kliūtys paraližuoja uolių apaštalų akciją. Visgi ten lietuvių kolonijų yra labai daug, ir jose lietuviai skaitlingai apsigyvenę.

Ten labai reikalingi lietuviai kunigai ir labai pagaidaujamose seserys misijonierės. Nei vienai iš lietuvių seserų neteko ten nuvykti. Tiesa, keletas pasiaukojusių lietuvių kunigų buvo nuvykęs. Bent keturi kunigai iš Lietuvos ten neišsilaikė. Pirmiau, juos protegavo ir pinigine paramą davė DULR. Jokių paramos nūngi Lietuvos valdžia nebeteikia.

DULR, dabar esanti bedievių įtakoje, sulaukė net duodamą pašalpą. Bedieviai ir komunistai labai terorizuoja katalikus, klaidina nesusipratėlius, ir iš panagių ieško priekabių prie kunigų, kad juos diskredituoti žmonių akyse. Gi patys lietuviai kenčia didelį skurdą ir yra labai išsisklaide, subedievi, sumaterialistėję ir sunkiai sukalbami.

IŠTIESKIME SESERIMS GELBSTANČIĄ RANKĄ
Tai ten vyksta. Seserys Pranciškietės. Joms ten nebus patogumų; jos ten patirs daug skurdo ir ne-

suskaitymų vargų. Tačiau, jos turi viltį ir pasitikėjimą; jos yra pasiaukavusios žmonių gerovei ir Dievo garbei. Pagaliau, ir mūsų Dangiškasis Tėvas turi visa ko, kad aprūpinti tikruosius ir atsidavusius Savo tarnus. Reikia nenusiminti, bet turėti gilesnio ir uolesnio tikėjimo. Jei uolūs misijonieriai Afrikos raistuose randa kelius ir būdus Dievo Karalystės plitimui net tarp žmogėdžių stabmeldžių, tuomi labiau tokiam Sao Paulo (Brazilijoje) Seserų Pranciškietė kantrybė, uolumas ir herojingas pasiaukojimas gali net stebuklų padaryti. Mes galime tikėtis, kad neužilgo pamatysime, jog ten, Seserims pradedant katalikiškosios kultūros darbą vartoti ir Dievo Apvaizdai padedant, išdygs katalikiškos parapijinės mokyklos, klestės žydrijoje katalikybėje ir kurenis skaisčioji tėvynės meilė.

Tik mums lietuviams reikėtų Seserims Pranciškietėms ištiesti gelbstančią labdarinę ranką. Žinote, kad Seserų Pranciškietė vienuolija yra jauniausia ir neturtinga. O reikia lėšų padengti seserų kelionei į Pietų Ameriką. Joms nuvykus į Sao Paulo (Brazilijoje), ten reikės ir gyvenbučio, naminių rakančių ir pragyvenimo reikmenų. Todėl, draugijos ir organizacijos turėtų padėti Seserims Pranciškietėms tokiame svarbiame ir kultūriniame reikale; ir kas tik gali, turėtų gausiomis aukomis prisidėti ir paremti jų herojingą žygiuotę, kad Seserims davus geradėingos užuojautos ir drąsaus pasitikėjimo.

Su dovanomis ir aukomis Seserims Pranciškietėms reikėtų pasiskubinti ir jas siųsti šiuo adresu: Sisters of Saint Francis, Mt. Providence, R. D. 9, So. Hills, Pittsburgh, Pa. Beje, Seserys Pranciškietės į Sao Paulo (Braziliją) išvyksta sekančią rugpjūčio mėnesį.

Kun. A. T. (Samata)

Lietuvių Diena

Patėmijau laikraščiuose aprašytą Lietuvių Dieną. Koki-gi svarba gali būti Lietuvių Dienoje? Daugybė gyvų faktų parodo reikalingumą ir naudą tokių iškilmių.

Redakcijos Atsakymai

Patarėjui, Philadelphia, Pa. — Tamstos straipsnio "Politikos Prasikaltėlių Amnestija?" netalpinome, nes nepridavai savo vardą, pavarde ir adreso redakcijai. Redakcija turi turėti autoriaus tikrą vardą, pavarde ir adresą.

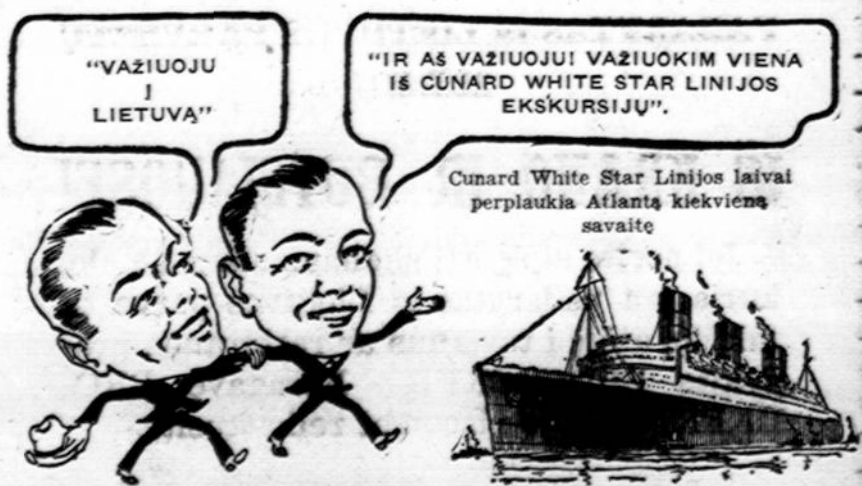
SVEIKATA—TURTA

Netekus sveikatos, nemieja nei gyvent. Turtuolis atsizada ir turty, kad tik būtų sveiku. Brolis ir Sese, jeigu tu įvertini sveikatą ir ją brangini, tai priziūrėk ją. Jausdamas skausmus, kaip tai: reumatizmą, rankų kojų gėtimą, niktetėlimą, nuovargį, šaltį, rankų kojų tirpimą, degius, tuojau reikalauk DEKENS OINTMENT. MOSTIES, sudarytos iš daug skirtingų gamtos elementų iš tolimų sveikatos kraštų, griu, visokių medžių aliejų, saknų ir žolių, kuri turi savyje galinčią šilumą, šildydama kaip saulės spindulius, sunaikina reumatikus skausmus ir palengvina žmogui Dekensio Galingą Mostis tikstančiams pagelbėti, pagelbės ir tamstai. GARANTUOJAM, kad pavartojus kelis sykus, aplaipsai palengvinimą ar pilną grąžinimą.

Kaina 75c., \$1.50 ir \$3.00. Aplaikom šimtus laišku su padėkovomis iš skirtingų pasaulio kraštų, kuriems pagelbėjo. Klauskite visada taip DEKENS OINTMENT.

PASARGA: Jeigu nori aplaipyti tikrąjį Dekensio Galingą Mostį ir pasiskmes, tai visada klausk taip: DEKENS OINTMENT ir neklusdykite nei jokių kitų pasiūlymų, kad kas ir siūlytų.

Visada žiūrėkite, kad būtų užrašyta DEKENS OINTMENT, tad tik tada aplaipskite tikrąjį Dekensio Galingą Mostį. Parsiduoda visur. DEKENS OINTMENT CO., Hartford, Conn. Reikalaunam Agentų ir Agentų.

QUEEN MARY
— pasaulio naujausias laivas —
ir kiti panašiai žymūs Cunard White Star laivai
BERENGARIA AQUITANIA BRITANNIC GEORGIC
SPECIALE EKSKURSIJA
Amer. Liet. Laivakorčių Agentų Są-gos Ekskursija
Aquitania — Liepos-July 16
Ar norite žinoti, kaip galima giminės atvežti iš Lietuvos? Atsiųskite laiška, prašydami "Prepaid Booklet". Gausite veituli! Atiškėsiu informacijų ir rezervacijų reikalais kreipkitės į:
L. J. Stankelė, 233 Pleasant St., Gardner, Mass.
A. K. Neviackas, 1122 Washington St., Norwood, Mass.
G. Kyba, Amerikos Lietuviai, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
DARBININKAS, 266 West Broadway, South Boston, Mass.
CUNARD WHITE STAR

Lietuvių Dienos Ispūdžiai

Liepos 4 d., Cambridžio biznieriaus p. J. Smilgio vairuojamu automobiliu, vykstu Thompsonan, Marjanapolio Kolegijon, kur įvyksta N. A. Lietuvių Diena. Už dviejų ir pusės valandų laimingai pasiekėme savo tikslą ir įvažiavome Kolegijos parkan, kurs iš vieno žvilgio atrodo apdovanotas grožiu gamtos kampelis, o tą grožį dar padidina jo šeimnininko darbi ranka.

PAMALDOS

Skubinaus prie rūmų, kur įvyko iškilmingos pamaldos. Pamaldas jau rašau prasidėjusias. Po pirmos Evangelijos prie mikrofono pasirodo kun. V. Puidokas ir savo skardžiu aukšto tenoro balsu pradeda tai dienai pritaikintą pamokslą, cituodamas Sv. Rašto žodžius: "Veltui statysime namus, bet jeigu Dievas jūsų darbo nelaimins, tai jūsų darbas neturės jokios vertės". Norėjęsi iš syk pamanyti, kad pamokslininkas pasirinko netikslią temą, nes pamaniau: kokios dar čia palaimos; argi tai ne didžiausia palaima turėti tokį puošnų didingą rūmą, su tokia gražia apylinke. Reiktų tik reikšti Dievui dėkingumo jausmas. Bet tolimesnėje pamokslų eigoje įsitikinau, kad pamokslininko mintys tikrai buvo gerai paruoštos ir tiksliai pritaikintos.

Trumpai palietęs Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų sukaktį, kuri buvo visos lietuvių tautos pastangomis įgyta, bet jeigu lietuvių tauta nemokės tos nepriklausomybės tinkamai įvertinti ir apsaugoti, tai mes greit galime jos netekti. "Taipgi ši mūsų pastangomis ir pinigais įgyta graži vieta neturės jokios vertės, jeigu lietuviai nesiųs jai savo sūnų mokintis".

Nors sunku buvo, pirmą syk patekus į tokią gražią vietą, susikaupti ir nuodirdžiai melstis, nes vis rūpėjo, tai su viena, tai su kita akia pažvelgti į kolegijos rūmus, tai į jų apylinkę ir gėrėtis jų grožiu. Vienok kiek galėdamas bandžiau susitelkti ir pasiųst Dievui

savo, nors ir netvarkia maldą ir paprašyti Jo, kad Jis savo begalinės malonės pirštu paliestų lietuvių visuomenės širdis ir protą; kad ji nebūtų peršykšti parremti tą vertingą įstaigą materialiai — pinigais. Taipgi, kad pavestų jai auklėti savo sūnus, siųsdami juos ton kolegijon mokintis.

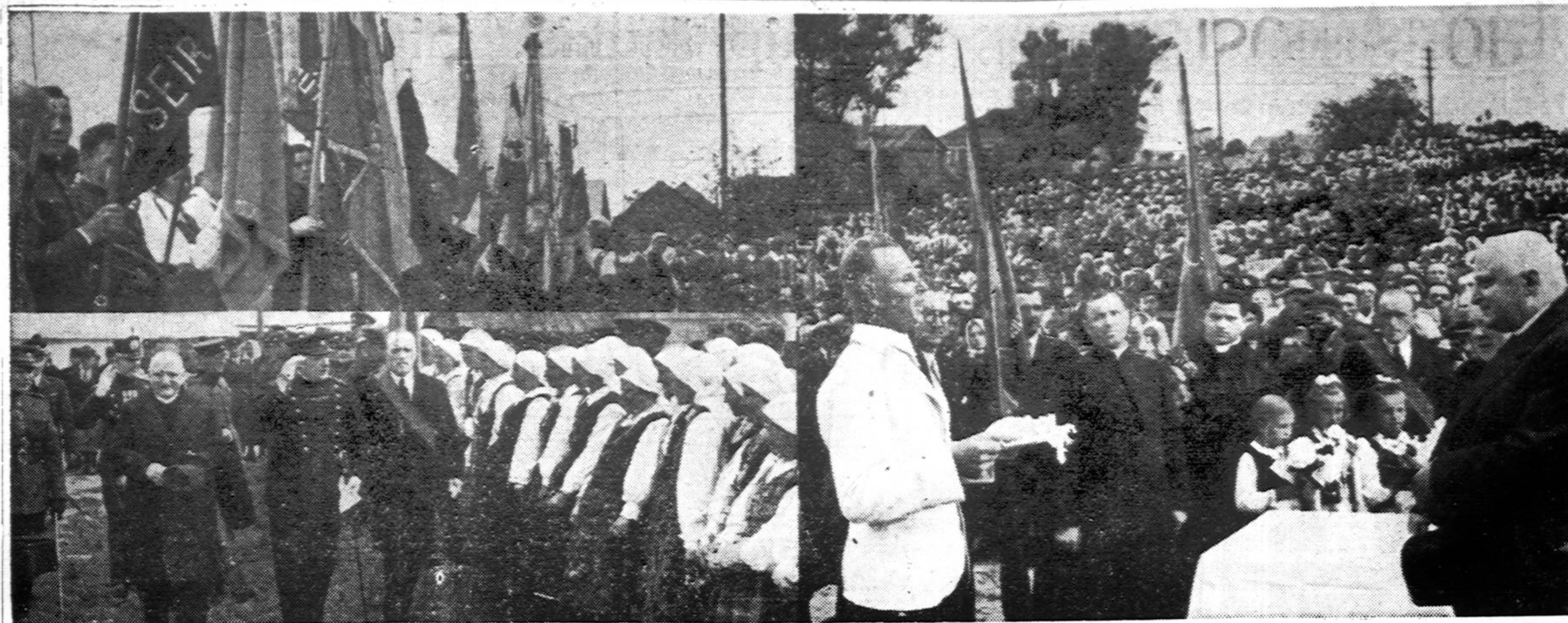
KOLEGIJOS APŽIŪRĖJIMAS

Pasibaigus pamaldoms, pasiryžau pamatyti kolegijos rūmus iš vidaus. Užėjau koplyčion, kuri nors kukli, bet skoningai įrengta. Rūmų galerijose pastebėjau gražių paveikslų, ypatingai mano dėmesį atkreipė vienas nepaprastai gražus Madonos paveikslas, kurs labai gyvai atvaizduoja motiniškos meilės pavyzdį, glaudžiantį prie savo širdies kūdikėlį. Žiūrėdamas į tą paveikslą, jauti širdyje susijaudinimą. Ypatingai, kada žinau, kad toji moteriškė, kurią tas paveikslas perstato, pasiūvenčia su tokia meile ir uolumu tą brangų jos širdžiai kūdikėlį išauklėti ne dėl savo asmenės naudos, bet dėl naudos visos žmonijos, kad Jis išgelbėtų ją nuo pražūties.

Si Tėvų Marijonų įsteigta Kolegija irgi yra lig kokios Madona, kuri su tikru motiniškos meilės jausmu nori priglauti prie savo širdies Amerikos lietuvių jaunimą ir išauklėti jį ne dėl savo kokios asmenės naudos, bet dėl naudos visos lietuvių tautos, kad tie jų išauklėti jaunikačiai būtų išgelbėtojai lietuvių bės nuo pražūties.

Kitą taipgi gražų paveikslą pastebėjau, tai Vilniaus Aušros Vartų paveikslą, po kuriuom parašyta: "Potavo apginimo puolame". Kas parodo, kad Kolegija yra pavadus save globai tos garbingos Karalienės.

Trečias, tai sunkiai dirbanti, savo užsilaikymui, šventos šeimynės paveikslas, kurs atkreipė mano ypatingą dėmesį. Kaip vėliau patyriau apžiūrėdamas kolegijos nuosavybę, kad Tėvai Marijonai, kaip šeimyna irgi sunkiai

Senovės Diena Seirijuose, Alytaus apskrityje. Kairėje — viršuje iškilmėse išsiriavusios įvairių organizacijų vėliavos, apačioje — iškilmingai sutinkamas ministras pirmininkas kun. Vladas Mironas. Dešinėje ministrą pirmininką sveikina valsčiaus viršaitis.

dirba savęs ir savo auklėtinų išlaikymui. Tą paliūdijau dideli žemės plotai užsėti gražiai augančiomis bulvėmis ir kitokiomis daržovėmis. Tas suprantama reikalauja nemažai sunkaus darbo ir prakaito.

Nė kiek ne abejoju, kad Tėvai Marijonai tokiu savo darbštumu ir pasiūvenimu, greit įgis lietuvių visuomenės prijaunimą, kuri stos pagalbon ir padės jiems savo aukomis išauklinti Marijanapolio Kolegiją į didelę ir garsią mokyklą, kuri teiks garbę visai mūsų lietuvių šeimynai.

ISDIRBINIŲ PARODA

Pasivaikščiojęs kiek po kolegijos parką užėjau pažinti Moterų Sąjungiečių rankų išdirbinių parodą, kur pamačiau gražių dalykų. Tenai sutikau pažįstamą ponį Venčienę iš Lawrence, Mass., kuri prižiūrėjo Lawrence Sąjungiečių skyrių. Jis nusiskundė, kad parodos kambarys permažas, kad negalima buvę viską tinkamai išstatyti. Vienok, kad ir tokiose nepatogiose aplinkybėse suruošta, paroda visgi buvo įdomi. Apžiūrėjęs joje išstatytus išdirbinius, pilnai įsitikinau, kad Amerikos lietuvių nė kiek nėra atsilikusios nuo savo seserų gyvenančių Lietuvoje, kurių rankų išdirbinių neteko matyti porą metų atgal Cambridge, Mass., kuriuos buvo atvežę iš Lietuvos Dr. Leimonas ir p. J. Laučka. Tad garbė Moterims Sąjungietėms už tos parodos surengimą, nes tas liudija apie jų sumanumą ir apsukrumą.

DRAUGIJŲ EISENA

Apie trečią valandą Amerikos lietuvių legionieriai ir įvairios kitos draugijos sudarė parke gražią eiseną. Paskui šios parodos uolus katalikiškos spaudos platintojas, cambridžietis p. B. Jakutis nešė iškabą, ant kurios buvo reprezentuojami visi Amerikoje leidžiami lietuvių katalikų laikraščiai.

CHORŲ KONCERTAS

Paskutinė ir gražiausia šios lietuvių dienos programos dalis buvo: jungtinių chorų koncertas. Malonu buvo matyti, ant specialiai paruoštos estrados, kelis šimtus šypsančiais — linksmiais veidais mūsų jaunimo, sutartinai dainuojant gražiausias mūsų tautos dainas. Tik publikos nuotaika pasirodė lig

Rankdarbių Paroda

Lietuvių Diena Marianapolyje jau praėjo, bet negreit išdils įgyti išpūdžiai atsilankius į Moterų Sąjungos Naujosios Anglijos Apskričių, rankdarbių parodą.

Ir buvo ko pasižiūrėti! Įėjus į parodos kambarį stos pagelbon ir padės jiems savo aukomis išauklinti Marijanapolio Kolegiją į didelę ir garsią mokyklą, kuri teiks garbę visai mūsų lietuvių šeimynai.

Nestigo komplimentų ir pasigerėjimo išraiškų toms nagingoms sąjungietėms, kurių gražiadarbiai tikrai irodė, kad čia dar

paniurus ir chorų dainavimą sutiko be didelio entuziazmo. Kaikurie net tingėjo paplot dainininkams. Tą dalyką pastebėjo vienas iš kalbėtojų. Nematau reikalo čionai aiškinti to apsiereikimo priežasties, nes p. Čižauskas su p. Juška pasirodė tą priežastį gerai žina. Taipgi žina ir vaistus tai priežastis pagyvinti. Todėl p. Čižauskas diriguodamas ragino visus vykiu su choralais dainuoti vieną liaudies dainelę. Gi p. Juška prieš dainuojant Lietuvos himną ragino nebūti bailiais, bet sykiu visiems dainuoti Lietuvos himną. Tai geriausias vaistas ir priemonė sukelti entuziazmą klausančių dainavimą. Tik vienas, kitas paraginimas, padaršimas iš muzikos vadų pusės, ir daugiausiai nebūtų reikalo aimanuoti, kad mūsų visuomenė neįvertina dainų. Žinoma muzikai turėtų parinkti lengvas liaudies žinomas daineles, įdėti jas į programą šale sunkesniųjų ir iš anksto pagarsinti, kad koncerte, arba išvažiavime, kur dalyvauja chorai, tokios ir tokios dainos bus visų bendrai sudainuotos. Publikai dalyvaudama sykiu su choralais dainavime pasidarytų linksmesnė ir pradedtų labiau įvertinti dainas. Tikiu, kad ponai muzikai šią mintį apsvarstys ir radę ją vertą išbandyti, kiekvienas savo kolonijoje pradės publiką prie to ruošti, ir kitais metais, atėjus Lietuvių Dienai, bus malonu išgirsti visą publiką sykiu dainuojant ir pačiam tame dainavime dalyvauti.

niai talkininkavo rankų gabumas su širdies ir proto tikrojo grožio nujautimu.

Jei menišku atžvilgiu ir nebuvo vienodos vertės išstatyti rankdarbiai, tačiau visuose buvo matoma kiek tai rūpestingumo ir ilgų valandų darbo buvo į juos įdėta. Savo rankdarbiais gausiausiai pasirodė Worcesterio 69-tos kuopos narės. Tarp įvairių tos kuopos gražių darbėlių, kiekvieno dėmesį kreipė didelė antklodė gražių raštu sušiuota iš 3600 įvairių skiautelių.

Tik gaila, kad parodos kambarys, nors vienas iš gražiausių Kolegijos rūmuose, buvo perankštas dėl taip gausios ir turiningos parodos. Dėl tos priežasties nebuvo galima patogiai išdėstyti siuvinų ir mezginių, kad matytųsi jų visa grožė.

Vienas iš įdomiausių stalių, kuris atkreipė atsilankiusiųjų dėmesį, tai Lietuvos moterų rankdarbiais papuoštas; vienas rankdarbis gražus, kitas dar gražesnis, kad sunku net išspsėti kuris gražiausias.

Kokiu susidomėjimu apžiūrino rankdarbius lietuviai ir svetimtaučiai! Kiek gražių atminimų kilo mūsų moterų širdyse žiūrint į tuos turtingus savo raštais rankšluosčius ir staltieses, į margspalves juostas, į įvairius divonus! Kaip atdžiai sekė motinėlių pasakojimą jaunos mergaitės, kaip jos, dar jaunos būdamos verpė ir audė panašius audinius.

Didžiama tų audinių buvo išstatyti U. T. Daukantenės, 5 kuopos narės iš Worcesterio. Jaunimo dėmesį traukė ir tas, kad ant stalo buvo atvaizduota taip sakant "lino pasaka" įvairius žingsniai nuo grūdų iki jau užbaigto audeklo.

Be dažniau matytų audinių, buvo patiesta trys senovės ir jau retai matomų prijuosčių, kurios buvo austos prieš porą šimtų metų. Meno mėgėjai negalėjo atsisirožėti jų suderintų spalvų skaistumu. Už Amerikos rankdarbius buvo skiriamos dovanos, kurias laimėjo sekančios: 1) p. Bernatienė, 13-tos kuopos, So. Boston, Mass. 2) Marijona Puras, 69-tos kuopos, So. Worcester, S. Bugnaitis, Mass. 3) Rožė Grigienė, 58

kuopos, Nashua, N. H. 4) p-lė Rasimaitė, 71 kuopos, Athol, Mass. 5) B. Mičiūnienė, New Britain, Conn. Sprendėjais buvo ne sąjungietės: — p. J. Dirsiene iš Worcesterio, ponios Kupstienė ir M. Balandienė iš Waterbury, Conn., ir p. V. Uždavinis, svečias Lietuvos. Fabija.

Priedas Prie Lietuvių Dienos Aprašymo

Pereitame "Darbininko" numerį, Lietuvių Dienos aprašyme praleistas Sv. Petro ir Povilo draugijos iš Gardner, Mass. vardas, kad dalyvavo parodoje. Šiais metais Gardneriečiai labai šauoniai pasirodė Lietuvių Dienoje, Marianapolij. Apie 100 Gardneriečių lietuvių atvyko organizuoti ir dalyvavo programoje. Jų jaunas Aušros choras, vadovaujant muzikui Jurgiui Stačiokui, dalyvavo dainų programoje.

Jeigu dar kurios kolonijos draugijos ar choras nepaminėtas aprašyme, tai prašome parašyti redakcijai, nes mes norime turėti smulkmeniškas žinias apie Lietuvių Dieną.

"Spaudos tarnyba yra ne kiek nemažiau svarbi, kaip indėnų atvertimas". Sv. Petras Kanizijus.

Žinios - Žinėlės iš Lietuvos

— Sv. Kazimiero Seserų Kongregacijos Mergaičių gimnazija iškilmingai minėjo 15 metų sukaktuves nuo savo įsikūrimo. Buvo suvažiavusios visos tą gimnaziją baigusios mokinės.

— Lietuvos, Latvijos ir Estijos futbolo vadovybės nutarė įsteigti Baltijos taurės varžybas, kuriose kasmet dalyvaus tų kraštų futbolininkų, geriausios jėgos.

— Rygoje įvyko Baltijos miestų sąjungos konferencija, kuri aptarė miestų tvarkymo ir kitus klausimus. Konferencijoje dalyvavo apie 1000 lietuvių, latvių ir estų atstovų.

Klaipėdiškis Grįžęs iš Ispanų Nelaisvės

Šiomis dienomis Klaipėdietis Kempys Dovydas "Kretingos" laivu grįžo į Klaipėdą. Jis plaukiodamas anglų laivu buvo pakliuvęs pas Ispanijos sukilėlius nelaisvėn. Tarpininkaujant Anglijai iš nelaisvės buvo paleisti keli jūrininkai, tarp jų ir buvęs mūsų jūrininkas Dovydas Kempys.

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

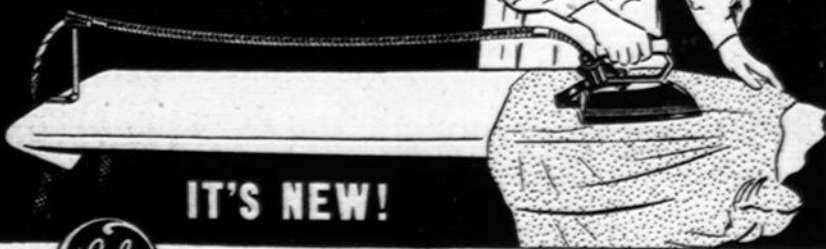
60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
Boston
2-2771

NOW!
SAVE \$2.00
and
IRON WITH EASE

IT'S NEW!

"NEW YORKER" PROSAS
SU 8-PEDŲ RETRACTO CORD!

Cord, kuris NIEKAD nesipainios

Reguliarė kaina \$7.95
DABAR TIKTAI \$5.95
Pilnai su RETRACTO Cord

PASAUK TELEFONU
Kad pristatytų
"NEW YORKER"
PROSA šiandien!

Pas Jusų **EDISON SHOP**

- Svelniai išrūši elektrinio cordo seną vinyojimos bei sukimosi problemą.
- Išimtinai šio prosa modeliu.
- 6 sv. prosas pagreitins darbą
- Atliks puikiausiai darbą.
- Prosas pilnai automatiškas, turi thermostatinį kontrolį ir karščio indikatorį.
- Taipgi — parankus įsiverti, turi gražų iverį apdailinimą
- G-E's vėliausias modelis.
- Sutaupys pinigų darbą dabar ir ateityje.